

BAB 4

**PEMBELAJARAN
MURID**

4. Pembelajaran Murid

Kejayaan sesuatu sistem pendidikan dinilai melalui tahap pembelajaran dan perkembangan murid semasa mereka melalui sistem tersebut. Kementerian bertekad meningkatkan kualiti kemenjadian murid selaras dengan aspirasi meletakkan Malaysia dalam kelompok sistem pendidikan septiga teratas di dunia. Sejajar dengan Falsafah Pendidikan Kebangsaan, pendekatan Kementerian terhadap pendidikan tertumpu kepada pembangunan murid secara holistik yang menekankan pembangunan intelek, rohani, emosi, dan fizikal, seiring dengan penghayatan identiti nasional yang kukuh. Bab ini meneliti perancangan Kementerian untuk mencapai matlamat pembelajaran murid dengan menilai semula kurikulum dan pentaksiran, dasar bahasa, peruntukan bagi penyampaian Sains, Teknologi, Kejuruteraan dan Matematik (STEM), peruntukan untuk murid berkeperluan khusus, dan keupayaan Kementerian untuk menterjemahkan dasar kepada tindakan penambahbaikan sekolah.

Kurikulum dan pentaksiran mesti selaras dengan tanda aras antarabangsa bagi memastikan murid di negara ini memperoleh pengetahuan dan kemahiran yang diperlukan untuk berjaya pada abad ke-21 dan seterusnya, seiring dengan semangat pembelajaran sepanjang hayat. Kementerian akan meningkatkan kualiti pendidikan STEM. Dasar bahasa akan dikemas kini bagi meningkatkan kemahiran berbahasa, sekurang-kurangnya bahasa Malaysia dan bahasa Inggeris. Kementerian juga akan terus memberi sokongan kepada pengajaran bahasa Cina dan bahasa Tamil di sekolah jenis kebangsaan

(SJK). Dalam melakukan penambahbaikan ini, perhatian khusus diberikan kepada kumpulan murid yang keperluannya berbeza daripada murid arus perdana, supaya mereka berpeluang mengembangkan potensi diri. Menyedari hakikat bahawa sekolah merupakan pusat pembelajaran, maka keupayaan Jabatan Pendidikan Negeri (JPN) dan Pejabat Pendidikan Daerah (PPD) akan diperkasakan bagi memastikan hasrat murni dasar dapat diterjemahkan secara tekal dan realistik, dalam konteks pengalaman bertaraf dunia di sekolah dan di dalam bilik darjah.

KURIKULUM DAN PENTAKSIRAN

Kementerian akan memastikan penyediaan kurikulum yang bersepada berdasarkan tanda aras antarabangsa bagi melahirkan murid dengan kemahiran yang diperlukan untuk bersaing pada peringkat global. Kurikulum ini akan memberi tumpuan kepada dimensi intelek, rohani, emosi, dan fizikal setiap murid, serta menekankan aplikasi pengetahuan, dan perkembangan kemahiran berfikir secara kritis, kreatif, dan inovatif. Kurikulum ini memberikan murid peluang mempelajari seni, melibatkan diri dalam sekurang-kurangnya satu aktiviti sukan dan aktiviti kokurikulum yang lain. Kementerian juga akan memastikan pentaksiran secara holistik dilaksanakan melalui peperiksaan awam dan Pentaksiran Berasaskan Sekolah (PBS). Antara langkah yang akan dijalankan adalah seperti berikut:

- Penjajaran semula kurikulum sekolah rendah dan menengah selaras dengan standard antarabangsa;
- Meningkatkan kerangka pentaksiran bagi menambahkan item yang menguji kemahiran berfikir aras tinggi dan bergerak ke arah menggunakan rujukan standard dalam PBS;
- Memperhebat sokongan guru bagi memastikan kurikulum bertulis diterjemahkan dengan betul dalam pengajaran di dalam bilik darjah melalui bahan pengajaran yang lebih baik dan peluasan peranan Pembimbing Pakar Peningkatan Sekolah (SISC+); dan
- Memperkenal Saringan Literasi dan Numerasi (LINUS) 2.0 dengan skop yang lebih luas bagi menangani literasi bahasa Inggeris.

Kementerian telah mendapatkan bantuan UNESCO dan Universiti Kebangsaan Malaysia untuk menilai beberapa aspek pembangunan dan pelaksanaan kurikulum yang berbeza. Kurikulum pendidikan Malaysia telah dianalisis berdasarkan tiga dimensi (Ekshibit 4-1):

- Apa-apa yang ditulis dalam kurikulum, atau “Kurikulum Bertulis”: pengetahuan, kemahiran, dan nilai yang membentuk kandungan kurikulum, menggariskan apa yang perlu diajar oleh guru;
- Apa-apa yang diajar di dalam bilik darjah, atau “Kurikulum yang Diajar”: merangkumi pengetahuan yang diperoleh, kemahiran yang dikembangkan, dan nilai yang dipupuk dalam diri murid; dan
- Apa-apa yang diuji atau “Kurikulum yang Ditaksir”: pengetahuan, kemahiran, dan nilai murid yang ditaksir, sama ada dalam peperiksaan awam sumatif seperti UPSR, PMR dan SPM, atau melalui PBS secara formatif dan/atau sumatif yang menjadi asas panduan bagi proses pengajaran.

EKSHIBIT 4-1

Tiga dimensi kurikulum

Kurikulum Bertulis perlu menyatakan dengan jelas pendidikan holistik menurut standard antarabangsa, sejajar dengan Falsafah Pendidikan Kebangsaan. Kurikulum yang Diajar dan Kurikulum yang Ditaksir mesti selaras dengan Kurikulum Bertulis. Maksudnya, kurikulum yang diajar di dalam bilik darjah dan yang ditaksir seperti dalam peperiksaan awam sepatutnya sejajar dengan hasrat kurikulum bertulis.

Kurikulum yang sedang dilaksanakan ialah Kurikulum Bersepadu Sekolah Rendah (KBSR) dan Kurikulum Bersepadu Sekolah Menengah (KBSM). Pada 2011, Kementerian melaksanakan Kurikulum Standard Sekolah Rendah (KSSR) secara berperingkat mulai Tahun 1. Menjelang 2016, KSSR akan dilaksanakan di semua peringkat sekolah rendah, manakala Kurikulum Standard Sekolah Menengah (KSSM) yang berdasarkan standard yang setanding akan mula dilaksanakan untuk murid Tingkatan 1 pada 2017. KSSR yang disemak semula juga akan dilaksanakan pada 2017.

Kemahiran Abad ke-21

Pakar pendidikan kebanyakan negara menyedari hakikat bahawa kanak-kanak memerlukan kemahiran selain 3M (Menulis, Membaca, Mengira) setelah mereka tamat alam persekolahan. Dalam dunia globalisasi abad ke-21, keperluan bagi melahirkan modal insan berkualiti tinggi menjadi semakin penting.

Kebanyakan negara menerima hakikat bahawa kurikulum perlu merangkumi kemahiran dan kompetensi baharu yang terarah kepada keperluan abad ke-21 dan seterusnya, namun masih belum ada kesepakatan tentang apakah sebenarnya kemahiran dan kompetensi ini. Kementerian Pendidikan Singapura menyatakan bahawa seseorang yang dilengkapi dengan kemahiran abad ke-21 adalah individu yang mempunyai keyakinan diri, mengamalkan pembelajaran kendiri, menyumbang dengan aktif, dan merupakan warganegara yang perihatin. Di Finland, matlamat teras abad ke-21 adalah ke arah perkembangan diri, identiti dan internasionalisme budaya, kemahiran media dan komunikasi, warganegara partisipatori, tanggungjawab terhadap persekitaran, dan memastikan kesejahteraan diri dan masa hadapan yang lestari.

Di Malaysia, Kementerian telah mengenal pasti kemahiran dan kompetensi yang selaras dengan Falsafah Pendidikan Kebangsaan yang membolehkan murid Malaysia bersaing pada peringkat antarabangsa. Bagi mencapai hasrat tersebut, kurikulum kebangsaan digubal untuk melahirkan murid Malaysia yang seimbang, berdaya tahan, bersemangat ingin tahu, berprinsip, bermaklumat, penyayang, patriotik, serta mempunyai kemahiran berfikir, berkomunikasi, dan bekerja dalam pasukan dengan berkesan. (Kemenjadian murid ini digabungkan dalam enam aspirasi murid yang diperihalkan dalam Bab 2.) Kurikulum KSSR dan KSSM yang akan diwujudkan mencerminkan kemahiran dan kompetensi ini.

Kurikulum bertulis

Kementerian membangunkan kurikulum bertulis menggunakan pelbagai tanda aras daripada sistem pendidikan berprestasi tinggi supaya selaras dengan standard antarabangsa dengan penekanan pada aspek pengetahuan dan kemahiran sesuai dengan peringkat umur murid. Tanda aras antarabangsa ini juga telah diselaraskan dengan Falsafah Pendidikan Kebangsaan bagi menghasilkan kurikulum yang sesuai dalam konteks Malaysia.

Kurikulum sekolah rendah dan menengah menawarkan pilihan mata pelajaran yang komprehensif, merangkumi mata pelajaran dalam bidang sains, sains sosial, dan kemanusiaan. Mata pelajaran penting seperti Bahasa Malaysia, Bahasa Inggeris, Matematik dan Sains diwajibkan pada sepanjang tempoh persekolahan murid sebagai mata pelajaran teras (rujuk Ekshibit 4-2 untuk perincian mata pelajaran teras dan elektif bagi setiap fasa pendidikan).

EKSHIBIT 4-2

Mata pelajaran teras dan elektif		
	Rendah (KSSR) ¹	Menengah Rendah (KBSM)
Teras	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bahasa Malaysia ▪ Bahasa Inggeris ▪ Bahasa Cina (SJK) ▪ Bahasa Tamil (SJK) ▪ Matematik ▪ Sains ▪ Pendidikan Islam ▪ Pendidikan Moral ▪ Pendidikan Jasmani ▪ Pendidikan Kesihatan ▪ Dunia muzik ▪ Dunia seni visual 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bahasa Malaysia ▪ Bahasa Inggeris ▪ Matematik ▪ Sains ▪ Pendidikan Islam ▪ Pendidikan Moral ▪ Sejarah ▪ Geografi ▪ Kemahiran Hidup ▪ Sivik dan kewarganegaraan ▪ Pendidikan Muzik ▪ Pendidikan Seni ▪ Pendidikan Jasmani dan Kesihatan
Elektif	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bahasa Arab ▪ Bahasa Cina (SK) ▪ Bahasa Tamil (SK) ▪ Bahasa Iban ▪ Bahasa Kadazandusun ▪ Bahasa Semai 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bahasa Arab ▪ Bahasa Cina ▪ Bahasa Tamil ▪ Bahasa Iban ▪ Bahasa Kadazandusun <p>92 mata pelajaran ditawarkan dalam aliran akademik, teknik dan vokasional termasuk:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sastera ▪ Teknologi Maklumat ▪ Bahasa dan kesusastraan ▪ Sains dan Matematik ▪ Sains Sosial ▪ Teknik dan Vokasional

¹ Tahap 2 – BM, B1, BC, BT, Mat, Sains, TMK, RBT, Sejarah, Pend. Islam, Pend. Moral, Pend. Jasmani, Pend. Kesihatan, Pend. Muzik, Pend. Seni Visual
SUMBER: Bahagian Pembangunan Kurikulum

Selain pembelajaran akademik, kurikulum ini memberikan tumpuan kepada aspek kerohanian serta kebolehan dalam seni dan sukan untuk pembangunan murid secara holistik. Komponen ini dibangunkan melalui program dan inisiatif yang dilaksanakan pada waktu persekolahan formal dan melalui pelbagai aktiviti sukan dan kokurikulum di luar waktu persekolahan.

Selaras dengan dasar mewajibkan setiap murid beragama Islam menerima Pendidikan Agama Islam di sekolah, KSSR (dan KBSR sebelumnya) memperuntukkan 160 minit seminggu untuk mata pelajaran berkenaan bagi murid beragama Islam dan 120 minit seminggu bagi mata pelajaran Pendidikan Moral untuk murid bukan Islam. Selain itu, semua sekolah melaksanakan kelas Pendidikan Seni Visual, Muzik dan Pendidikan Jasmani dan Kesihatan yang juga menjadi sebahagian kurikulum serta melaksanakan Dasar 1Murid 1Sukan dengan memastikan setiap murid mengambil bahagian dalam sekurang-kurangnya satu aktiviti sukan.

Di luar waktu persekolahan formal, Kementerian menggalakkan penyertaan aktif murid dalam aktiviti sukan dan kokurikulum. Semua murid digalakkan menyertai satu sukan, satu kelab, dan satu badan beruniform bagi memastikan mereka memperoleh pelbagai jenis pengalaman. Dalam usaha memperkaya pengalaman murid dalam aktiviti sukan dan kokurikulum dan memastikan murid didedahkan kepada kepelbagaian masyarakat di Malaysia, Kementerian sedang memperluas program Rancangan Integrasi Murid Untuk Perpaduan (RIMUP) bagi membolehkan murid dari pelbagai jenis sekolah, termasuk sekolah awam dan swasta, bersama-sama menjayakan aktiviti sukan dan kokurikulum.

Dokumen standard KSSR berasaskan dua komponen, iaitu standard kandungan dan standard pembelajaran. Standard kandungan menyatakan secara jelas pengetahuan, kemahiran, dan nilai khusus yang perlu dikuasai oleh murid. Berbeza dengan KBSR, KSSR lebih memberi penekanan kepada kemahiran seperti penaakulan, kreativiti, inovasi, dan keusahawanan. Standard pembelajaran pula menerangkan tahap kemahiran yang perlu dikuasai oleh murid bagi setiap standard kandungan tahun demi tahun. Standard pembelajaran seperti ini berbeza daripada KBSR dan KBSM yang menyatakan objektif pembelajaran di akhir setiap fasa sahaja (rujuk Ekshibit 4-3 bagi ringkasan perbezaan utama antara KBSR dengan KSSR). Perancangan juga telah dibuat untuk memasukkan satu lagi komponen ke dalam dokumen standard KSSR, iaitu standard prestasi yang memberikan tahap-tahap penguasaan bagi standard kandungan dan standard pembelajaran yang boleh dicapai oleh murid. Pelaksanaan KSSM yang dijangkakan bermula pada 2017 akan mempunyai pendekatan yang sama mengikut standard.

EKSHIBIT 4-3

Perbezaan utama antara kurikulum KBSR dan KSSR

KBSR

- Pendidikan bersepadan untuk mengukuhkan penguasaan **3M (Membaca, Menulis dan Mengira)** dengan tumpuan kepada **pengetahuan, kemahiran, nilai, pemikiran kritis dan kreatif**
- **Tiga tunjang:** Komunikasi, Interaksi dengan masyarakat, Pembangunan diri
- **Kurikulum bertulis berdasarkan hasil pembelajaran**
- **Peperiksaan Awam (UPSR) sahaja**

KSSR

- Pendidikan bersepadan untuk mengukuhkan penguasaan **4M (Membaca, Menulis, Mengira dan Menaakul)** dengan tambahan elemen **kreativiti, inovasi dan keusahawanan**
- **Enam tunjang:** Komunikasi, Kerohanian, Sikap dan Nilai, Kemanusiaan, Sains dan Teknologi, Perkembangan Fizikal dan Estetika, dan Ketrampilan Diri
- **Kurikulum bertulis berdasarkan standard kandungan, standard pembelajaran dan standard prestasi**
- **Peperiksaan Awam (UPSR) + Pentaksiran Berasaskan Sekolah**

SUMBER: Bahagian Pembangunan Kurikulum

Kurikulum yang diajar

Selama ini, potensi sepenuhnya KBSR dan KBSM tidak terlaksana di dalam bilik darjah. Terdapat dua punca berlakunya perkara ini. Pertama, kemahiran dan kandungan yang dianggap oleh guru tidak akan diuji dalam peperiksaan awam, kerap kali tidak dimasukkan dalam rancangan pengajaran kerana memberi ruang kepada kandungan kurikulum yang selalu diuji dalam peperiksaan. Kedua, sesetengah guru kurang berkesan

memupuk kemahiran berfikir aras tinggi dalam pengajaran seperti yang dihasratkan dalam kurikulum bertulis.

KSSR menitikberatkan kemahiran berfikir aras tinggi dan merupakan satu langkah jelas ke arah transformasi kurikulum. Sekiranya kurikulum baharu ini hendak dilaksanakan seperti yang dihasratkan, aspek yang perlu ditekankan ialah kemahiran penyampaian pembelajaran yang lebih kompleks, seperti merangka rancangan pengajaran dan bahan khusus yang disesuaikan dengan keperluan murid pelbagai tahap prestasi, walaupun di dalam bilik darjah yang sama. Kajian UNESCO (2012) melaporkan kurang terdapat bukti yang menunjukkan bahawa guru mengetahui atau memahami implikasi konsep amalan bilik darjah yang merupakan asas falsafah dan objektif kurikulum seperti pembelajaran bersepadu, pendidikan holistik, kreativiti, dan inovasi.

Kurikulum yang ditaksir

Isu guru mengajar untuk tujuan peperiksaan sering kali menjadi polemik sehingga timbul persoalan sama ada peperiksaan UPSR, PMR dan SPM patut dimansuhkan.

“Persoalannya, bukan tentang guru mengajar untuk tujuan peperiksaan, tetapi tentang membangunkan ujian yang berbaloi untuk diajar”

(Terjemahan: Emeritus Professor Dylan Wiliam,
University of London's Institute of Education)

Semakan semula yang dijalankan oleh Pearson Education Group ke atas kertas peperiksaan Bahasa Inggeris UPSR dan SPM mendapati bahawa pentaksiran ini lebih bermanfaat jika lebih banyak soalan yang menguji kemahiran berfikir aras tinggi dimasukkan ke dalamnya, seperti aplikasi, analisis, sintesis, dan penilaian. Sebagai contoh, analisis kertas peperiksaan Bahasa Inggeris UPSR 2010 dan 2011 menunjukkan bahawa hampir 70% daripada soalan menguji kemahiran asas pengetahuan dan pemahaman.

Lembaga Peperiksaan (LP) telah memulakan beberapa langkah penambahbaikan bagi memastikan pentaksiran dijalankan secara holistik, seperti yang ditetapkan dalam dasar Kementerian. Pada 2011, selaras dengan KSSR, LP melaksanakan format PBS baharu yang lebih holistik, kukuh, dan selari dengan kurikulum rujukan standard. Terdapat empat komponen dalam PBS baharu:

- **Pentaksiran sekolah** merujuk pelbagai bentuk pentaksiran autentik dan kontekstual yang mengukur tahap penguasaan pembelajaran murid bagi sesuatu mata pelajaran. Pentaksiran sekolah dilaksanakan secara formatif dan sumatif bagi melihat perkembangan pembelajaran murid serta menambah baik pengajaran dan pembelajaran;
- **Pentaksiran berpusat** merujuk ujian bertulis, tugas projek, atau ujian lisan (bagi mata pelajaran bahasa) yang mentaksir pembelajaran sesuatu mata pelajaran. LP membangunkan soalan ujian, skema pemarkahan, instrumen pentaksiran, peraturan penskoran, penggredan, dan menyediakan pelaporan. Pentaksiran ditadbir dan diskor oleh guru sekolah berdasarkan panduan yang disediakan oleh LP;

■ **Pentaksiran psikometrik** merujuk ujian aptitud dan inventori personaliti yang mentaksir kemahiran, minat, aptitud, sikap, dan personaliti murid. Ujian aptitud digunakan bagi menilai bakat semula jadi dan kebolehan diperoleh, seperti kebolehan berfikir dan menyelesaikan masalah. Inventori personaliti digunakan bagi mengenal pasti trait dan ciri utama yang membentuk personaliti murid. LP menghasilkan instrumen ini dan menyediakan garis panduan cara menggunakan;

■ **Pentaksiran aktiviti jasmani, sukan, dan kokurikulum** merujuk pentaksiran ketahanan fizikal dan indeks jisim badan murid dan penyertaan, pelibatan serta prestasi murid dalam sukan, badan beruniform, kelab dan persatuan, dan aktiviti lain bukan tajaan sekolah. Sekolah melaksanakan pentaksiran ini berdasarkan garis panduan yang disediakan oleh LP.

Format pentaksiran baharu membolehkan murid dinilai berdasarkan keberhasilan yang lebih luas dalam jangka masa lebih panjang. Format ini juga dapat memberi guru maklumat secara tetap bagi mengambil langkah pemulihan untuk murid mereka. Perubahan ini diharapkan dapat mengurangkan penekanan kepada pengajaran untuk peperiksaan supaya guru dapat menumpukan lebih masa bagi melaksanakan proses pengajaran yang lebih bermakna seperti dihasratkan dalam kurikulum.

Pada 2014, peperiksaan PMR akan digantikan dengan PBS dan pada 2016, gred UPSR murid tidak lagi ditentukan oleh peperiksaan awam sahaja, tetapi digabungkan dengan PBS. Format SPM dikekalkan, dengan kebanyakan mata pelajaran dinilai melalui peperiksaan awam dan sesetengahnya melalui gabungan peperiksaan dan pentaksiran berpusat.

Maklum balas awal mengenai pelaksanaan PBS menunjukkan bahawa guru masih belum memahami dan menguasai sepenuhnya perubahan yang berlaku. Sesetengah guru dan sekolah menghadapi kesukaran menyediakan tugas dan instrumen pentaksiran untuk komponen pentaksiran sekolah. Bagi mengatasi masalah ini, Kementerian berusaha mengukuhkan latihan guru untuk memastikan guru berupaya menghasilkan item dan instrumen pentaksiran yang dapat menilai dengan tepat standard yang telah ditetapkan dalam kurikulum. Prestasi murid ditanda aras mengikut tahap yang ditetapkan dalam dokumen standard prestasi dan bukan mengikut standard relatif.

Pelan tindakan: Membentuk dan mengaplikasi kurikulum dan pentaksiran abad ke-21

Sejak kebelakangan ini Kementerian telah melakukan dua perubahan besar yang nyata berpotensi mengubah cara murid belajar sekiranya dilaksanakan dengan berkesan: KSSR dan PBS. Walau bagaimanapun, Kementerian sedar bahawa masih banyak perlu dilakukan bagi memastikan keberkesanannya pelaksanaan kedua-dua aspek ini. Gelombang 1 (2013-2015) transformasi pendidikan ini akan memberikan tumpuan kepada inisiatif jangka pendek bagi menambah baik kurikulum bertulis, kurikulum yang diajar, dan kurikulum yang ditaksir, di samping meletakkan asas bagi perubahan nyata. Gelombang 2 dan 3 (2016-2025) berkisar pada pengenalan KSSM dan KSSR semakan semula, serta pembentukan model alternatif yang membolehkan murid belajar mengikut tahap kebolehan masing-masing.

Gelombang 1 (2013 - 2015): Menambah baik kurikulum sedia ada dan membuat persediaan untuk perubahan struktur

Hasrat Kementerian bukan sahaja untuk meningkatkan kualiti kurikulum dan pentaksiran, tetapi juga mencapai kesepadan lebih kukuh antara kedua-dua aspek ini. Dalam jangka masa pendek, Kementerian akan melaksanakan inisiatif bagi menambah baik kurikulum bertulis, kurikulum yang diajar, dan kurikulum yang ditaksir serta mewujudkan keselarasan lebih mantap merentasi ketiga-tiga dimensi kurikulum.

Memurnikan dan menilai semula kandungan kurikulum supaya sejahtera dengan standard antarabangsa

KSSR dan KBSM akan dimurnikan selaras dengan dasar yang menekankan bahawa kurikulum kebangsaan perlu menggabungkan amalan terbaik antarabangsa dan mencapai standard bagi membentuk warga Malaysia yang mampu bersaing di peringkat global. Pada fasa pembangunan kurikulum, Kementerian akan meneruskan amalan menanda aras standard pembelajaran dan kandungan berdasarkan tanda aras sistem pendidikan berprestasi tinggi. Amalan ini penting bagi memastikan standard ini terselaras dan sukanan pelajaran tidak terlalu “padat” – kandungan kurikulum terlalu luas dan mendalam sehingga tidak dapat diajar secara berkesan dalam sesuatu tahun persekolahan. Kementerian juga akan mendapatkan khidmat pakar bebas antarabangsa bagi menentusahkan hasil pelaksanaan penandaaranan untuk mata pelajaran Bahasa Inggeris, Sains dan Matematik.

Mempergiat sistem sokongan untuk guru bagi meningkatkan penyampaian kurikulum

Peranan SISC+ akan ditingkatkan daripada bersifat separuh masa kepada sepenuh masa. Mereka akan ditempatkan di PPD dan menjadi pegawai penghubung utama antara Bahagian Pembangunan Kurikulum (BPK), LP, dan guru. Peranan ini merangkumi tanggungjawab melaksanakan kurikulum dan pentaksiran baharu di dalam bilik darjah, membimbing guru dalam kemahiran pedagogi, dan memantau keberkesanannya pelaksanaannya. Pengenalan SISC+ ini memberi manfaat serampang dua mata, iaitu: (i) mengurangkan bilangan peringkat dalam penyampaian kurikulum dan pentaksiran; dan (ii) memberikan latihan secara langsung kepada guru.

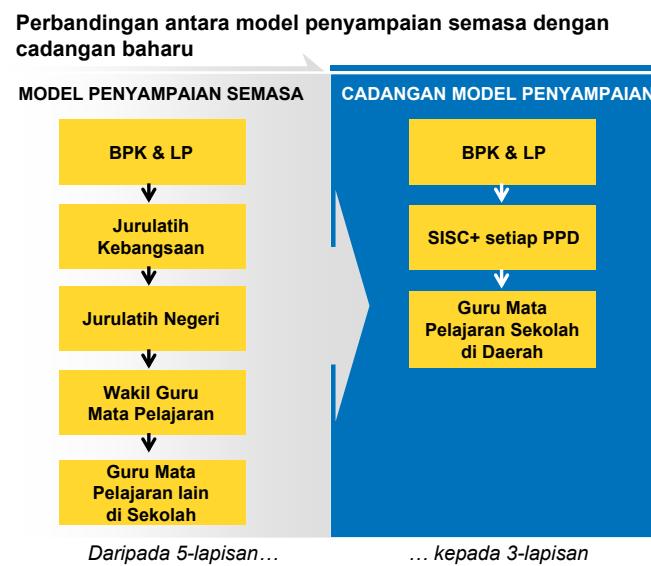
Pada masa ini, pelaksanaan perubahan kurikulum dan pentaksiran melibatkan lima peringkat (Ekhibit 4-4). Kurikulum kebangsaan perlu disampaikan kepada jurulatih kebangsaan, dan seterusnya akan melatih jurulatih negeri. Jurulatih negeri pula akan melatih wakil guru mata pelajaran dari setiap daerah, seterusnya melatih guru yang akan melaksanakan kurikulum di sekolah. Kewujudan pelbagai lapisan penyampaian pelaksanaan ini menyebabkan kecairan dalam pelaksanaan kurikulum. Pengenalan SISC+ bagi mengantikan jurulatih sedia ada akan mengurangkan lapisan ini kepada tiga, sekali gus mengurangkan kemungkinan berlakunya kecairan. SISC+ ini akan berhubung terus dengan guru, BPK, dan LP. Proses ini membolehkan kurikulum bertulis diterjemahkan secara langsung dan lebih tepat dalam kurikulum yang diajar.

Bilangan SISC+ yang akan ditambah (hampir 2,500 orang menjelang 2015) dan tumpuan mereka dalam membimbing guru (60% masa

akan ditumpukan untuk aktiviti tersebut) akan menyediakan guru dengan liputan ‘in situ’ yang lebih tepat dan luas berbanding sebelumnya. Hasilnya, guru akan dapat memberikan tumpuan kepada aktiviti pengajaran kerana tidak perlu meninggalkan sekolah untuk berkursus. Latihan akan dirangka mengikut keperluan guru memandangkan SISC+ berpeluang mencerap guru di dalam bilik darjah dan memberikan maklum balas serta-merta. Sesi bimbingan ini berfokuskan penguasaan kemahiran pedagogi utama seperti mengembangkan kemahiran berfikir aras tinggi, mengajar murid berbeza tahap kebolehan, dan mentaksir murid secara berkesan.

EKSHIBIT 4-4

Selain SISC+, Kementerian juga akan memperuntukkan bahan pengajaran tambahan bagi memastikan guru dapat melaksanakan KSSR di dalam bilik darjah dengan lebih baik. Sumber ini termasuk bahan sokongan pengajaran seperti perpustakaan video tentang contoh pengajaran yang baik (rujuk Bab 5 untuk maklumat lanjut). Kementerian juga akan meneliti bahan yang diperlukan pada peringkat sekolah menengah bagi membantu guru menyampaikan KBSM sedia ada yang menekankan kemahiran dan kompetensi yang kritikal untuk abad ke-21. Usaha ini merupakan langkah interim sehingga KSSM dilaksanakan berserta sumber pengajaran yang lengkap.

Menambah baik kerangka pentaksiran bagi menambah jumlah soalan yang menguji kemahiran berfikir aras tinggi

Rutin pemantauan tekal akan memastikan sekolah yang mengalami kesukaran melaksanakan PBS baharu dikenal pasti dengan cepat. Guru dan pengetua/guru besar daripada sekolah tersebut akan diberi latihan oleh SISC+ di sekolah mereka tentang cara penyediaan dan pelaksanaan PBS terutamanya mengenai pentaksiran rujukan-standard.

Kementerian juga akan menambah nisbah soalan yang menguji kemahiran berfikir aras tinggi dalam PBS dan peperiksaan awam secara sistematis dalam tempoh tiga tahun akan datang. Soalan ini akan berasaskan taksonomi Bloom yang menguji kemahiran mengaplikasi, menganalisis, menilai, dan menjana. Pentaksiran akan diperkuuh

dengan memasukkan kemahiran kreatif dan penyelesaian masalah. Menjelang 2016, soalan yang menguji kemahiran ini akan membentuk sekurang-kurangnya 40% daripada soalan UPSR dan sekurang-kurangnya 50% daripada soalan mata pelajaran SPM.

Merintis International Baccalaureate (IB) Middle Years Programme (MYP) sebagai pendekatan alternatif kepada pembelajaran

Kementerian sentiasa meneroka pendekatan pedagogi terkini bagi meningkatkan kualiti pengajaran dan pembelajaran. Bagi tujuan itu, Kementerian akan menjalankan projek rintis IB MYP untuk murid sekolah menengah di 10 buah sekolah bermula pada 2013 (Program ini berbeza daripada Diploma IB, kelayakan setaraf A Levels, dan pada masa ini dilaksanakan di dua sekolah berasrama penuh (SBP) di Malaysia). Sekolah yang menjadi sampel dipilih daripada sekolah Band 1 hingga 4 termasuk SMK bandar, luar bandar, dan sekolah menengah kebangsaan agama (SMKA). Sekolah dipilih berdasarkan kriteria yang ditetapkan dengan memberi tumpuan kepada kepimpinan dan infrastruktur sekolah. Dapatkan daripada kajian rintis ini akan digunakan dalam proses pembentukan dan pelaksanaan KSSM.

Program IB MYP ini akan menggunakan kurikulum Malaysia. Pendekatan pedagogi menekankan penggunaan aktiviti berasaskan projek dan teknik menyata bagi membina keupayaan berfikir aras tinggi dalam kalangan murid, serta membolehkan mereka menggabung jalin pengetahuan daripada pelbagai disiplin. IB dilaksanakan di lebih 141 negara dan rekod pencapaian murid lepasannya sentiasa mengatasi purata OECD dan lepasan A-Levels di universiti. Rekod pencapaian IB ini memberi jaminan bahawa program ini dapat menawarkan banyak amalan terbaik yang bernilai dalam usaha menambah baik keseluruhan sistem pendidikan negara kita.

Memperkenal LINUS 2.0 dengan skop yang lebih luas bagi menangani literasi bahasa Inggeris

Dasar semasa Kementerian tentang sokongan pemulihan menyatakan bahawa murid yang mengalami masalah menguasai kemahiran membaca, menulis, dan mengira mesti menerima bantuan yang diperlukan bagi membolehkan mereka bersaing dengan kohort mereka. LINUS 1.0 dilaksanakan pada 2010 bagi menangani isu literasi (bahasa Malaysia) dan numerasi dalam kalangan murid Tahap 1 sekolah rendah. Program ini menunjukkan kejayaan yang menggalakkan kerana terdapat peningkatan literasi bahasa Malaysia daripada 87% kepada 98%, dan numerasi daripada 76% kepada 99% dalam kohort rintis.

LINUS 2.0 dibangunkan berdasarkan kejayaan LINUS 1.0 bagi menangani isu literasi bahasa Inggeris serta literasi (bahasa Malaysia) dan numerasi. Murid yang ketinggalan akan dikumpulkan di dalam kelas yang tertentu dan diajar berdasarkan keperluan mereka. Guru yang mengajar murid ini akan menerima latihan bersasaran bagi memastikan mereka dilengkapi strategi terbaik dalam membantu murid bersaing dengan rakan apabila diserapkan semula ke dalam kurikulum arus perdana.

Gelombang 2 (2016-2020) dan Gelombang 3 (2021-2025): Melaksanakan kurikulum baharu dan kurikulum semakan semula

KSSM dan KSSR semakan semula akan dilaksanakan pada 2017. Pelaksanaannya melibatkan penggabungan elemen maklum balas, penandaarasan, dan dapatan ujian ketekalan daripada Gelombang 1. Kementerian akan menggubal kurikulum yang baharu menggunakan jumlah jam dalam tahun persekolahan sebagai titik permulaan dan mengeluarkan kandungan dan kemahiran yang bukan menjadi keutamaan bagi mengelakkan kepadatan kurikulum. Selain itu, kemahiran dan kompetensi yang dikenal pasti penting untuk berjaya dalam persekitaran globalisasi masa kini akan diserapkan sepenuhnya dalam kurikulum, sebagai contoh, penekanan berterusan ke atas pengajaran amali sains dan penggunaan ICT. Kementerian juga akan meminda peraturan sedia ada bagi memberikan kelonggaran kepada sekolah dalam menyusun jadual waktu persekolahan selagi sekolah dapat menyampaikan hasil pembelajaran dan kandungan yang digariskan dalam kurikulum.

Kementerian juga akan mengkaji kemungkinan melaksanakan laluan pembelajaran pintas. Laluan ini membenarkan murid berprestasi tinggi menamatkan pengajian menengah dalam masa empat tahun berbanding lima tahun, dan/atau menamatkan sekolah rendah, dalam lima tahun berbanding enam tahun. Kementerian juga akan mewujudkan program murid pintar cerdas dan berbakat bagi kelompok 1% teratas daripada populasi murid. Kementerian akan mengkaji dan menilai pilihan ini dengan teliti bagi memastikan laluan pendidikan yang disediakan bermanfaat dari segi psikologi dan perkembangan murid, serta dapat dilaksanakan dalam keadaan yang tidak mengganggu sistem. Sila rujuk huraian lanjut tentang program ini di bahagian “Kumpulan Berkeperluan Khusus” dalam bab ini.

SAINS, TEKNOLOGI, KEJURUTERAAN DAN MATEMATIK (STEM)

Kementerian akan memastikan murid dilengkapi kemahiran yang diperlukan untuk menghadapi cabaran dunia yang sedang berubah dengan pengaplikasian Sains, Teknologi, Kejuruteraan dan Matematik (STEM). Kementerian juga akan berusaha meletakkan asas di peringkat sekolah untuk memastikan negara mempunyai bilangan siswazah STEM yang berkelayakan dan mencukupi bagi memenuhi keperluan tenaga kerja industri untuk memacu ekonomi Malaysia. Antara langkah yang akan diambil termasuk:

- **Meningkatkan minat murid melalui pendekatan pembelajaran yang baharu dan pemantapan kurikulum:** Menggabungkan kemahiran berfikir aras tinggi, meningkatkan penggunaan kemudahan pengajaran yang praktikal, dan menjadikan kandungan relevan dengan kehidupan harian untuk meningkatkan minat;
- **Meningkatkan kemahiran dan kebolehan guru:** Melatih guru di sekolah rendah dan menengah untuk mengajar kurikulum yang disemak semula; dan
- **Meningkatkan kesedaran murid dan orang awam:** Meningkatkan kesedaran dalam kalangan ibu bapa dan murid tentang STEM, melalui kempen kebangsaan.

Malaysia meletakkan kepentingan yang sangat tinggi terhadap pendidikan sebagai pemacu untuk mencapai matlamat menjadi sebuah negara maju yang mampu mendepani cabaran dan permintaan ekonomi yang dipacu oleh STEM menjelang 2020. Kerajaan Malaysia memperkenalkan dasar 60:40 Sains/Teknikal:Sastera dalam pendidikan sejak 1967, dan mula melaksanakan dasar tersebut pada 1970. Dasar ini merujuk sasaran Kementerian untuk menambah nisbah murid yang mempunyai pendidikan STEM yang signifikan berbanding murid yang memberi lebih tumpuan terhadap Sastera. Dasar ini belum mencapai sasarannya disebabkan oleh pelbagai faktor yang dibincangkan di bawah.

Pada 2011, hanya 45% daripada murid yang lulus daripada sistem persekolahan merupakan murid aliran sains, termasuk aliran teknikal dan vokasional. Peratusan murid sekolah menengah yang memenuhi syarat untuk mengikuti aliran sains selepas PMR, tetapi memilih untuk tidak mengikutinya telah meningkat hampir 15%. Keadaan ini menimbulkan keimbangan mengenai kebolehan sistem pendidikan menyediakan lulusan STEM yang mencukupi untuk keperluan ekonomi negara. Mengikut Majlis Kebangsaan bagi Penyelidikan dan Pembangunan Saintifik, Malaysia memerlukan 493,830 saintis dan jurutera menjelang 2020. Mengikut kadar dan perkembangan haluan semasa, MOSTI menganggarkan akan wujud kekurangan tenaga kerja sebanyak 236,000. Seperti yang dinyatakan dalam Bab 3, prestasi Malaysia dalam TIMSS menunjukkan bahawa pencapaian

murid telah menurun dari 1999 hingga 2011. Keputusan PISA 2009+ juga menunjukkan bahawa Malaysia berada pada kedudukan sepertiga terbawah daripada 74 buah negara peserta, dan di bawah purata antarabangsa dan OECD. Angka ini menunjukkan keperluan mengadakan intervensi untuk mencapai sasaran bilangan siswazah STEM dan meningkatkan keberhasilan murid masa hadapan.

Penilaian enrolmen dan kemahiran dalam STEM

Terdapat beberapa faktor yang menyebabkan penurunan enrolmen dan kualiti keberhasilan murid dalam STEM. Tumpuan akan diberi kepada aspek di bawah tanggungjawab Kementerian termasuk:

- **Kurang kesedaran mengenai STEM:** Umumnya terdapat kurang kesedaran dalam kalangan murid dan ibu bapa terhadap tujuan pembelajaran STEM dan perkaitannya dengan kehidupan harian. Berdasarkan kaji selidik (2008) yang dijalankan oleh Pusat Maklumat Sains dan Teknologi Malaysia (MASTIC), kesedaran awam mengenai fakta sains dan teknologi (contoh: pusat bumi adalah paling panas; semua radioaktif adalah buatan manusia) adalah lebih rendah di Malaysia berbanding di Amerika Syarikat, di Eropah, di Korea Selatan dan di India. Perbincangan meja bulat bersama-sama masyarakat Malaysia juga mendapati kurang kesedaran mengenai peluang kerjaya berkaitan STEM;
- **Mata pelajaran STEM dianggap sebagai sukar:** Terdapat persepsi dalam kalangan murid dan ibu bapa bahawa lebih sukar untuk lulus dengan cemerlang dalam mata pelajaran STEM berbanding mata pelajaran Sastera. Keadaan ini menyebabkan murid memilih aliran Sastera berbanding aliran Sains. Guru dan pentadbir sekolah kerap kali berkongsi persepsi yang sama dan tidak secara proaktif menggalak atau membantu murid memilih aliran Sains;
- **Kurikulum yang padat kandungan:** Kurikulum STEM pada masa ini memberi lebih tumpuan kepada maklumat hingga menjelaskan aspek amali, dan kurang memberi penekanan pada hubungan dengan kehidupan harian, justeru membuatkan murid sukar memahami nilai atau kebergunaan STEM. Faktor ini menyumbang kepada penurunan tahap minat murid dalam mata pelajaran ini.
- **Kualiti pengajaran dan pembelajaran kurang konsisten:** Pendekatan pengajaran dan pembelajaran adalah berpusatkan guru dan murid kurang berpeluang untuk berfikir secara kritis, kreatif, dan inovatif. Sebilangan guru masih memerlukan pengetahuan yang mendalam dalam mata pelajaran Sains dan Matematik. Tambahan lagi, sesetengah guru terlalu memberi tumpuan kepada persiapan murid untuk menduduki peperiksaan, dan tidak menekankan elemen amali dalam kurikulum; dan
- **Infrastruktur yang tidak mencukupi dan lama:** Kini, 20% sekolah mempunyai makmal sains yang rosak atau tidak boleh digunakan, manakala sesetengah makmal tidak dilengkapi peralatan dan kemudahan moden secukupnya. Keadaan ini menyebabkan keberkesan pengajaran dan pembelajaran mata pelajaran STEM, khususnya amali, menjadi lebih mencabar, dan menjelaskan minat murid.

Pelan Tindakan: Mengukuhkan penyampaian STEM merentas sistem pendidikan

Gelombang 1 akan memberi tumpuan kepada pengukuhan asas program sedia ada dan menggalakkan murid peringkat menengah atas dan lepas menengah untuk mengikuti aliran sains. Gelombang 2 menekankan pembinaan asas tersebut dengan meningkatkan sokongan daripada pelbagai pihak berkepentingan mencakupi sektor pembelajaran informal. Gelombang 3 akan menilai inisiatif tersebut dan menyediakan pelan tindakan bagi inovasi selanjutnya.

“Seperti negara maju yang lain, Malaysia memerlukan pakar dalam bidang Kejuruteraan, Sains, Perubatan dan sektor Teknologi yang lain. Kekurangan minat dalam mata pelajaran Sains akan membantut usaha untuk meningkatkan inovasi teknologi bagi menjadikan Malaysia negara berpendapatan tinggi”

Timbalan Perdana Menteri Tan Sri Muhyiddin Yassin
(Okttober 2012)

Gelombang 1 (2013-2015): Mengukuhkan asas pembelajaran

Meningkatkan keberhasilan dan minat murid melalui pendekatan pembelajaran baharu dan pemantapan kurikulum

Sebagai sebahagian daripada perubahan besar pada kurikulum yang dihuraikan dalam bahagian “Kurikulum dan Pentaksiran” dalam bab ini, Kementerian akan menyemak semula kurikulum Matematik dan Sains sekolah rendah dan sekolah menengah. Semakan semula kurikulum akan mengambil kira standard antarabangsa dan juga hasil penilaian diagnostik yang menunjukkan prestasi rendah murid Malaysia dalam pentaksiran TIMSS dan PISA. Kurikulum baharu ini akan memberi tumpuan kepada kemahiran berfikir aras tinggi seperti menganalisis, menilai secara kritis, membuat hipotesis dan membuat keputusan. Kurikulum ini juga akan menggalakkan pembelajaran berasaskan projek dan berasaskan inkiri, sebagai contoh, melalui peningkatan latihan makmal, inkiri terarah murid dan permainan ICT. Kementerian akan mengkaji usaha memperkenalkan program pembelajaran mudah suai dan model pembelajaran pelbagai mod di sekolah.

Di samping itu, Kementerian akan mengkaji pertambahan peruntukan masa untuk pengajaran Matematik dan Sains, dan penyelarasan semula kurikulum bagi mengurangkan pertindihan kandungan dengan mata pelajaran lain dan kurikulum STEM di peringkat lepas menengah. Oleh sebab KSSM dan kurikulum semakan KSSR akan dilaksanakan pada 2017, Kementerian akan membangunkan dan melancarkan beberapa siri modul tambahan untuk kurikulum sekolah rendah dan sekolah menengah. Modul tambahan ini akan mula dilaksanakan pada 2014.

Pembelajaran Pelbagai Mod (*Blended Learning*)

Pembelajaran pelbagai mod (*blended learning*) merujuk penyepaduan pendekatan pengajaran bersemuka dan pendekatan pengajaran dibantu teknologi. Pendekatan kedua biasanya menyediakan murid dengan beberapa elemen kawalan ke atas masa, tempat, kadar, dan / atau gaya pembelajaran. Model ini bukan sekadar menggunakan teknologi sebagai alat bantuan mengajar (contohnya tayangan video untuk menjelaskan sesuatu konsep), malah sebagai strategi pengajaran dan pendekatan pedagogi baru.

Tiada satu model tunggal untuk menunjukkan contoh bagaimana pembelajaran pelbagai mod beroperasi. Antara amalan yang lazim ialah membahagikan masa kelas pengajaran antara aktiviti pengajaran berdasarkan komputer dan yang berasaskan guru. Semasa sesi berdasarkan komputer, murid menggunakan perisian pembelajaran adaptif untuk belajar mengikut kemampuan, dan melalui gaya pembelajaran pilihan mereka. Guru kemudian menganalisis data yang terhasil daripada perisian untuk mengenal pasti bidang yang murid memerlukan bimbingan tambahan.

Satu lagi model yang semakin popular ialah kelas berbalik (*flipped classroom*). Guru memberi tugasannya ‘prabacaan’ melalui kuliah dalam talian atau pelajaran melalui e-pembelajaran, dan murid menyiapkan tugasannya di rumah. Waktu pengajaran di bilik darjah kemudiannya digunakan untuk aktiviti kumpulan, tugas dan perbincangan. Justeru, guru berperanan bukan sahaja sebagai seorang pensyarah, tetapi juga sebagai seorang fasilitator dan pembimbing.

Kementerian juga akan mengkaji semula pentaksiran kebangsaan dan berasaskan sekolah bagi mata pelajaran Sains dan Matematik di sekolah rendah dan menengah untuk meningkatkan nisbah soalan yang memerlukan kemahiran berfikir secara kritis dan penyelesaian masalah, seperti menginterpretasi dan menilai data. Pada 2015, Kementerian akan memperkenalkan semula elemen ujian amali dalam peperiksaan kebangsaan dan pentaksiran berasaskan sekolah. Bagi mencapai hasrat ini, Kementerian akan menjalankan semakan secara menyeluruh terhadap infrastruktur sedia ada untuk mengenal pasti dan menangani kekurangan peralatan dan kemudahan. Kementerian juga perlu memastikan bilangan pembantu makmal yang mencukupi dilantik dan dilatih untuk membantu guru, dan penyediaan Geran Per Kapita (PCG) untuk Matematik dan Sains dengan mengambil kira peningkatan kos tambahan, disebabkan oleh perubahan yang akan dilaksanakan.

Kementerian telah menyediakan hos perpustakaan video e-pembelajaran bagi murid melalui EduWebTV. Video pendek tersebut memberi tumpuan ke atas penerangan topik khusus bagi pelbagai mata pelajaran, termasuk Bahasa Malaysia, Bahasa Inggeris, Sains dan Matematik. Kementerian berhasrat untuk meningkatkan kualiti perpustakaan ini dengan meminta JNJK menyaring semua serahan video bagi memastikan kualiti yang tinggi, dan merujuk laman web lain yang menawarkan kandungan e-pembelajaran yang sebanding (contohnya, video Khan Academy atau Learnzillion bagi matematik

dan sains). Kementerian akan memetakan video kepada kurikulum bagi memudahkan murid dalam pencarian kandungan.

Mengukuhkan kemahiran dan kebolehan guru

Pada 2013, Kementerian akan menjalankan penilaian diagnostik untuk mengenal pasti jurang antara kandungan pengetahuan dengan kemahiran pedagogi dalam kalangan guru yang mengajar mata pelajaran STEM melalui kombinasi ujian dan pencerapan pengajaran. Langkah ini akan membolehkan Kementerian membangunkan pendekatan yang lebih sesuai untuk pembangunan profesional keguruan. Penilaian diagnostik adalah sama dengan *Cambridge Placement Test* (CPT) yang diambil oleh guru Bahasa Inggeris, dan akan dibangunkan sama ada secara dalaman atau dengan menggunakan penilaian kebangsaan sedia ada atau pentaksiran antarabangsa.

Bagi tujuan pembangunan profesional, Kementerian akan menjalankan beberapa usaha. Pada 2013, Kementerian akan melantik Pembimbing Pakar Peningkatan Sekolah (SISC+) untuk Matematik dan mengenalpasti langkah yang boleh diambil untuk melantik SISC+ untuk Sains pada penghujung 2014. Kementerian juga akan membangunkan perpustakaan video pengajaran harian terbaik guru Sains dan Matematik dalam menyampaikan pengajaran kepada murid dari Tahun 1 hingga Tingkatan 5. Video ini boleh digunakan oleh guru yang memerlukan idea dan bantuan dalam menyediakan rancangan mengajar atau mendapatkan contoh strategi pengajaran yang baik, oleh pembimbing dalam menyampaikan program pembangunan profesional, atau oleh murid sebagai alat bantu ulang kaji. Apabila KSSR semakan semula dan KSSM dilaksanakan, Kementerian akan menyediakan latihan untuk guru bagi memastikan mereka dapat menyampaikan kurikulum baharu dengan berkesan. Latihan ini akan berfokus kepada pengetahuan kandungan dan kaedah pedagogi yang diperlukan untuk mengajar kurikulum dengan penekanan kepada pengujikajian dan pengaplikasian. Guru akan dilatih untuk menjadi lebih kreatif dan inovatif dalam menyampaikan konsep hubung kait kehidupan harian dengan dunia sains, dan menggunakan idea saintifik untuk menjelaskan fenomena harian.

Mulai 2014, bagi memudahkan rancangan pengajaran dan perkongsian amalan terbaik dalam kalangan guru, Kementerian menghendaki semua sekolah menjadualkan sekurang-kurangnya satu waktu seminggu untuk semua guru Sains dan Matematik sama-sama belajar dan membuat rancangan pengajaran. Kementerian juga akan menganjurkan pertandingan inovasi pengajaran dan pembelajaran pada peringkat negeri dan kebangsaan untuk guru, khususnya bagi topik yang sukar difahami oleh murid. Amalan terbaik yang dikenal pasti akan disebar luas kepada semua guru. Dalam melaksanakan inisiatif ini, Kementerian juga akan menjalinkan kerjasama dengan organisasi antarabangsa seperti Pusat Serantau Pertubuhan Menteri Menteri Pelajaran Asia Tenggara bagi Pendidikan Sains dan Matematik (SEAMEO-RECSAM).

Kementerian bercadang menggunakan peralatan ICT secara lebih berkesan bagi menyediakan guru dan murid dengan maklumat serta sumber tambahan. Sebagai contoh, guru boleh menggunakan alat ICT seperti permainan komputer pendidikan supaya pembelajaran STEM lebih melibatkan murid. Alat ini juga dapat membantu murid yang berminat untuk mengkaji STEM dengan lebih mendalam melangkuai kandungan yang terdapat dalam buku teks. Alat ini juga boleh

digunakan semasa dan selepas waktu persekolahan, serta merentasi pelbagai platform.

Meningkatkan kesedaran pihak awam dan murid

Kementerian juga berhasrat untuk bekerjasama dengan agensi kerajaan lain (contoh: MASTIC dan MOSTI), sektor swasta, dan NGO bagi melaksanakan kempen kesedaran awam kebangsaan melalui televisyen, surat khabar, dan media sosial. Mulai 2013, Kementerian akan melibatkan stesen televisyen satelit dan bumi tempatan bagi menyediakan peluang untuk rancangan televisyen seperti pesta sains dan pertandingan robotiks yang sering kali diadakan di Korea Selatan. Mulai 2014, Kementerian bercadang untuk menjalin kerjasama dengan stesen televisyen bagi menambah baik rancangan sains dan matematik, sebagai contoh, memasukkan elemen pemikiran kritis dalam rancangan pendidikan sedia ada, dan membangunkan rancangan pendidikan baharu yang menarik. Di samping itu, Kementerian akan mengkaji peluasan program pusat sains bergerak bagi meliputi lebih banyak sekolah di luar bandar dan pedalaman.

Kementerian akan terus bekerjasama dengan institusi seperti muzium dan pusat sains untuk membangun atau memperluaskan program pembelajaran untuk murid. Program ini boleh dimasukkan ke dalam kurikulum, atau dilaksanakan selepas waktu sekolah sebagai aktiviti pengayaan. Akhirnya, Kementerian akan melaksanakan kempen bagi memaklumkan pihak awam mengenai kepelbagaian peluang kerjaya dalam bidang berkaitan STEM untuk menggalakkan lebih ramai murid memilih matapelajaran STEM.

Sokongan melalui pemberian insentif

Kementerian akan mengkaji kemampuan menyediakan lebih banyak insentif bagi menggalakkan murid menengah atas mengikuti aliran sains. Rancangan ini termasuk meningkatkan pelepasan cukai bagi ibu bapa yang mempunyai anak-anak di Tingkatan 4, Tingkatan 5, Tingkatan 6 atau Matrikulasi dalam aliran sains. Kementerian juga akan meningkatkan jumlah biasiswa bulanan untuk murid STPM dalam aliran sains. Kementerian juga akan mengkaji untuk memperuntukkan beberapa anugerah kepada guru STEM yang cemerlang. Kementerian akan mempertimbangkan pelaksanaan KPI berkaitan STEM, seperti bilangan murid aliran sains dan kualiti kemudahan makmal, sebagai insentif kepada pihak sekolah yang berjaya menggalakkan lebih ramai murid mengikuti aliran sains.

Gelombang 2 (2016-2020): Membina atas asas yang disediakan

Dalam Gelombang 2, kurikulum KSSM dan KSSR semakan semula akan dilaksanakan. Mulai 2019, Kementerian akan mengambil bahagian dalam pentaksiran TIMSS bagi Gred 4 (bersamaan Tahun 4 dalam sistem persekolahan Malaysia) selain pentaksiran Gred 8 yang telah disertai oleh Malaysia. Langkah ini akan membantu Kementerian menanda aras prestasi Sains dan Matematik bagi murid Malaysia pada usia lebih awal dengan standard antarabangsa. Dalam Gelombang ini, Kementerian akan menggalakkan perkembangan komuniti pembelajaran antara sekolah bagi membolehkan guru berkongsi pengalaman mengajar kurikulum baharu, belajar sesama mereka, dan menyediakan maklum balas kepada Kementerian.

Selain itu, Kementerian akan menaik taraf peralatan dan kemudahan sains sedia ada di sekolah supaya berada dalam keadaan optimum

untuk pengajaran dan pembelajaran STEM yang berkesan. Kementerian juga bercadang menaik taraf bilik sains sedia ada di sekolah rendah pada penghujung Gelombang 2.

Kementerian akan memperluaskan program kesedaran STEM kepada murid sekolah rendah dan ibu bapa mereka. Kementerian bercadang menggunakan pendekatan yang tak formal untuk mengukuhkan minat dalam pendidikan dan kerjaya STEM dengan menganjurkan pameran bergerak sains dan perkhemahan sains berpusat. Kaedah ini akan menyediakan peluang pembelajaran secara *'hands-on'* supaya murid dan ibu bapa memahami faedah pendidikan STEM dan menyedari bahawa mempelajari Sains dan Matematik boleh memberikan keseronokan, relevan, dan dapat memperkayakan pengetahuan murid. Kementerian juga akan menggalakkan guru dan murid untuk merebut lebih banyak peluang yang disediakan oleh pusat pembelajaran tidak formal seperti Petrosains dan Pusat Sains Negara.

Gelombang 3 (2021-2025): Melakukan inovasi pada peringkat seterusnya

Kementerian akan menilai kejayaan semua inisiatif dari kedua-dua gelombang terdahulu dan membangunkan pelan tindakan masa hadapan. Kementerian juga akan memperkenalkan inisiatif dan program baharu secara berperingkat.

BAHASA

Kementerian berhasrat untuk menghasilkan murid yang menguasai kemahiran dalam bahasa Malaysia dan bahasa Inggeris dan digalakkan untuk mempelajari bahasa tambahan. Langkah yang akan diambil termasuk:

- Melaksana kurikulum KSSR Bahasa Malaysia baharu untuk murid yang bahasa ibundanya bukan bahasa Malaysia di sekolah jenis kebangsaan (SJK);
- Memperkenalkan LINUS 2.0 dengan skop yang lebih luas bagi menangani masalah literasi bahasa Inggeris;
- Mengukuhkan penyampaian pelajaran Bahasa Inggeris, contohnya melalui Program Kecekapan Lisan Bahasa Inggeris untuk Sekolah Menengah (OPS English) atau melalui satu sistem set pengajaran dan pembelajaran yang mengelompokkan murid berdasarkan tahap profisiensi mereka;
- Menggiatkan pengujian dan meningkatkan kemahiran semua guru bahasa Inggeris berdasarkan *Cambridge Placement Test* (CPT) dan *Aptis Test*;
- Menguji dan meningkatkan kemahiran guru bahasa Malaysia dengan tumpuan kepada SJK;
- Memperkenalkan program intervensi pemulihan dan program sokongan bahasa Malaysia dan bahasa Inggeris untuk murid yang tidak mencapai tahap profisiensi yang ditetapkan;
- Menjadikan Bahasa Inggeris mata pelajaran wajib lulus pada peringkat SPM menjelang 2016; dan
- Menyediakan akses kepada pembelajaran bahasa tambahan di peringkat sekolah rendah dan menengah.

Umumnya, Kementerian telah menetapkan tiga matlamat bagi pembelajaran bahasa, iaitu:

- Memupuk perkongsian identiti yang unik dalam kalangan rakyat Malaysia melalui penggunaan bahasa kebangsaan, iaitu bahasa Malaysia;
- Membentuk individu yang bersedia menceburi dunia pekerjaan dalam pasaran ekonomi global dengan bahasa Inggeris sebagai bahasa komunikasi antarabangsa; dan
- Menyediakan peluang kepada murid mempelajari satu bahasa tambahan.

Malaysia kaya dengan warisan pelbagai budaya. Walaupun bahasa Malaysia digunakan secara meluas oleh semua rakyat, komuniti Cina, India dan komuniti minoriti lain mengekalkan bahasa ibunda masing-masing dan menggunakan secara aktif. Di samping itu, bahasa Inggeris, sebagai bahasa kedua, digunakan secara meluas dalam banyak hubungan profesional dan sosial rakyat. Kedua-dua ini memberi kelebihan kepada negara untuk membangunkan rakyat yang “mahir dan fasih” dalam lebih daripada satu bahasa. Kemahiran dan kefasihan ditakrif oleh *Common European Framework of Reference for Languages* (CEFR) sebagai kefasihan berbahasa yang perlu untuk pelibatan sepenuhnya dalam kehidupan dunia profesional dan akademik (Ekshhibit 4-5).

Dalam dunia yang semakin terhubung dan kompetitif, maka penting bagi Malaysia menggunakan sepenuhnya kelebihan yang ada bagi mengukuhkan kedudukan negara dalam ekonomi global. Sistem pendidikan negara Asia yang berjiran seperti China, Korea Selatan dan Singapura semakin memberi tumpuan kepada pembentukan murid yang mahir dan fasih berbahasa kebangsaan dan berbahasa Inggeris bagi memaksimumkan peluang kebolehpasaran di peringkat global. Malaysia perlu turut membina nilai kebolehpasaran pekerjanya.

Profisiensi berbahasa Malaysia kekal menjadi asas dasar bahasa kebangsaan dan tumpuan akan diberikan kepada usaha memastikan murid daripada setiap kumpulan etnik bertutur dengan berkesan dalam bahasa kebangsaan. Selain itu, pendedahan kepada bahasa Inggeris akan ditambah dan kualiti pengajaran bahasa ini akan dipertingkat. Selaras dengan pengiktirafan terhadap nilai sosial dan ekonomi kepelbagaian budaya di negara ini, langkah akan diambil bagi mengukuhkan akses dan peluang mempelajari bahasa Cina, bahasa Tamil, bahasa Arab dan bahasa lain yang terkemuka di dunia. Sistem persekolahan telah pun mencerminkan dasar bahasa ini, iaitu semua murid mempelajari bahasa Malaysia dan bahasa Inggeris, serta ramai murid mempelajari bahasa tambahan.

Aspirasi sistem pendidikan adalah untuk melahirkan murid yang sekurang-kurangnya fasih bertutur dalam bahasa Malaysia dan bahasa Inggeris. Setiap murid digalakkan mempelajari satu bahasa tambahan sehingga mampu berinteraksi dengan bebas (*independent proficiency*). Menurut CEFR, “*independent proficiency*” bermaksud kebolehan seseorang berinteraksi dalam wacana sosial.

Kementerian menetapkan sasaran berikut dicapai menjelang 2025:

- 90% murid mencapai minimum gred kepujian dalam mata pelajaran Bahasa Malaysia pada peringkat SPM;

- 70% murid mencapai minimum gred kepujian yang setara dengan Cambridge 1119 dalam mata pelajaran Bahasa Inggeris pada peringkat SPM; dan
- 30% murid mencapai tahap “*independent proficiency*” bagi bahasa tambahan.

Mentaksir penguasaan kemahiran bahasa di Malaysia

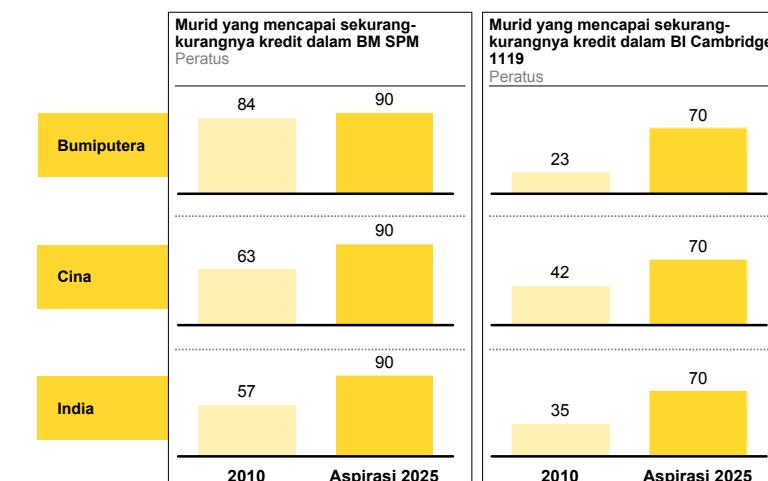
Terdapat kecekapan operasi berbahasa Malaysia yang meluas dalam kalangan murid sekolah di negara ini dengan 75% murid mencapai sekurang-kurangnya gred kepujian dalam SPM 2010. Bahasa Malaysia secara konsisten mencapai kadar lulus yang lebih tinggi berbanding mata pelajaran teras lain dalam peperiksaan UPSR, PMR dan SPM.

Di Sekolah Kebangsaan (SK) dan sekolah swasta yang berdaftar di bawah Kementerian, bahasa Malaysia merupakan bahasa pengantar dan lebih 80% masa untuk penyampaian kurikulum dijalankan dalam bahasa tersebut. Langkah ini bagi memastikan murid mendapat pendedahan sepenuhnya kepada bahasa kebangsaan serta melengkapkan murid dengan kebolehan membentuk dan menyampaikan pemikiran yang kompleks dalam bahasa Malaysia.

Bagi mencapai aspirasi 90% murid mendapat sekurang-kurangnya gred kepujian dalam Bahasa Malaysia di peringkat SPM, jurang prestasi antara kumpulan etnik perlu ditangani. Prestasi murid Bumiputera lebih tinggi dengan 84% mencapai sekurang-kurangnya gred kepujian dalam mata pelajaran Bahasa Malaysia di peringkat SPM. Walau bagaimanapun, hanya 63% murid Cina dan 57% murid India mencapai tahap yang sama (Ekshhibit 4-6). Jurang ini mungkin berpunca daripada kurangnya pendedahan kepada bahasa Malaysia di SJK. Sebanyak 96% murid Cina dan 56% murid India bersekolah di SJK yang kebanyakannya mendapat kurang masa pengajaran dalam bahasa Malaysia berbanding murid di SK kerana masa pengajaran mata pelajaran bahasa dibahagikan antara Bahasa Malaysia, Bahasa Inggeris dan Bahasa Cina atau Bahasa Tamil. Bagi mengimbangi perbezaan ini, standard kurikulum dan pentaksiran Bahasa Malaysia digubal sesuai dengan tahap murid di SJK.

EKSHIBIT 4-6

Prestasi Bahasa Malaysia dan Bahasa Inggeris (2010 dan aspirasi bagi 2025)

EKSHIBIT 4-5

Common European Framework of Reference (CEFR)

	CEFR Description
BASIC USER Able to carry out "real life" tasks of a touristic nature	<p>A1 Able to use familiar everyday expressions and very basic phrases aimed at the satisfaction of needs of a concrete type. Able to introduce himself/herself and others, and can ask and answer questions about personal details such as where he/she lives, people he/she knows, and things he/she has. Able to interact in a simple way provided the other person talks slowly and clearly and is prepared to help</p> <p>A2 Able to understand sentences and frequently used expressions related to areas of most immediate relevance (e.g., very basic personal and family information, shopping, local geography, employment). Able to communicate in simple and routine tasks requiring a simple and direct exchange of information on familiar and routine matters. Able to describe in simple terms aspects of his/her background, immediate environment and matters in areas of immediate need</p>
INDEPENDENT USER Able to effectively express views and hold one's own in social discourse	<p>B1 Able to understand the main points of clear standard input on familiar matters regularly encountered in work, school, leisure, etc. Able to deal with most situations likely to arise whilst travelling in an area where the language is spoken. Able to produce simple connected text on topics which are familiar or of personal interest. Able to describe experiences and events, dreams, hopes and ambitions and briefly give reasons and explanations for opinions and plans</p> <p>B2 Able to understand the main ideas of complex text on both concrete and abstract topics, including technical discussions in his/her field of specialisation. Able to interact with a degree of fluency and spontaneity that makes regular interaction with native speakers quite possible without strain for either party. Able to produce clear, detailed text on a wide range of subjects and explain a viewpoint on a topical issue giving the advantages and disadvantages of various options</p>
PROFICIENT USER Able to fully participate in professional and academic life	<p>C1 Able to understand a wide range of demanding, longer texts, and recognise implicit meaning. Able to express himself/herself fluently and spontaneously without much obvious searching for expressions. Able to use language flexibly and effectively for social, academic, and professional purposes. Able to produce clear, well-structured, detailed text on complex subjects, showing controlled use of organisational patterns, connectors, and cohesive devices</p> <p>C2 Able to understand with ease virtually everything heard or read. Able to summarise information from different spoken and written sources, reconstructing arguments and accounts in a coherent presentation. Able to express himself/herself spontaneously, very fluently and precisely, differentiating finer shades of meaning even in the most complex situations</p>

SUMBER: Common European Framework of Reference

Prestasi murid Malaysia dalam Bahasa Inggeris lebih lemah berbanding Bahasa Malaysia. Hanya 28% murid mencapai sekurang-kurangnya gred kepujian dalam mata pelajaran Bahasa Inggeris SPM yang ditanda aras kepada Cambridge 1119. Prestasi murid dalam Bahasa Inggeris juga berbeza mengikut kumpulan etnik, dengan ketiga-tiga kumpulan etnik terbesar tidak mencapai sasaran 70% tahap kecekapan berbahasa. Hanya 23% murid Bumiputera, 42% murid Cina, dan 35% murid India mencapai sekurang-kurangnya gred kepujian dalam mata pelajaran Bahasa Inggeris yang ditanda aras kepada Cambridge 1119 (Ekshibit 4-6). Keputusan mata pelajaran Bahasa Inggeris adalah yang paling rendah dalam kalangan mata pelajaran teras bagi peperiksaan UPSR, PMR dan SPM.

Pencapaian murid yang lebih rendah dalam Bahasa Inggeris mungkin berpunca daripada penguasaan bahasa yang rendah dalam kalangan guru yang mengajar Bahasa Inggeris di sekolah. Daripada lebih 7,500 sampel guru Bahasa Inggeris yang mengambil CPT, terdapat bilangan

yang signifikan gagal mencapai kecekapan minimum yang diperlukan untuk mengajar mata pelajaran tersebut. Terdapat juga ketakpadanan antara mata pelajaran yang menjadi opsyen guru dengan mata pelajaran yang diajar. Disebabkan keadaan yang tidak dapat dielakkan hampir 30% guru kini mengajar Bahasa Inggeris tidak dilatih untuk mengajar bahasa tersebut, manakala hampir 3,600 guru terlatih untuk mengajar Bahasa Inggeris mengajar mata pelajaran lain. Selain itu, kajian antarabangsa juga menunjukkan bahawa 15-20% masa pengajaran untuk Bahasa Inggeris di negara ini tidak mencukupi bagi murid membangunkan kecekapan berbahasa Inggeris.

Penyediaan asas untuk mengajar bahasa lain selain Bahasa Malaysia dan Bahasa Inggeris adalah baik. Hampir 20% murid sekolah rendah di SJK menggunakan bahasa pengantar bahasa Cina atau bahasa Tamil, dan 2% lagi belajar di sekolah agama dan pengajaran menggunakan bahasa Arab.

Dasar Bahasa Ibunda (*Pupil's Own Language* atau POL) menetapkan bahawa semua sekolah kerajaan perlu menawarkan bahasa ibunda sebagai satu mata pelajaran yang diajar apabila terdapat permintaan daripada sekurang-kurangnya 15 murid. Di bawah KSSR, setiap murid juga boleh membuat pilihan untuk belajar bahasa tambahan bergantung pada ketersediaan guru yang mengajar mata pelajaran tersebut. Pada masa ini, 15% murid lulus kertas pilihan Bahasa Cina, Bahasa Tamil atau Bahasa Arab dalam peperiksaan SPM, dan terdapat ramai juga murid yang memilih untuk mempelajari bahasa lain seperti bahasa Jepun, bahasa Perancis, bahasa Jerman dan bahasa Sepanyol.

Pelan Tindakan: Mewujudkan penguasaan kemahiran berbahasa secara meluas

Kementerian menetapkan keutamaan bahawa setiap murid yang melalui sistem pendidikan di Malaysia perlu mahir dan fasih berbahasa Malaysia dan mahir berbahasa Inggeris pada tahap “*independent proficiency*” seperti yang ditakrifkan oleh CEFR. Murid dari SJK akan dapat menguasai satu bahasa tambahan. Walau bagaimanapun, standard bahasa Malaysia di SJK perlu ditingkatkan, murid yang ketinggalan dalam bahasa Malaysia diberi sokongan, dan keupayaan pengajaran Bahasa Inggeris ditambah baik dalam masa tiga tahun akan datang.

Setelah penambahan ini dilaksanakan, Kementerian akan memberikan perhatian kepada pembentukan satu sistem yang akan menghasilkan kemahiran berbahasa Malaysia dan berbahasa Inggeris secara meluas, serta menggalakkan setiap murid mempelajari satu bahasa tambahan. Usaha memartabatkan bahasa Malaysia sebagai bahasa ilmu akan dijatkan lagi dengan menambah baik inisiatif sedia ada. Walau bagaimanapun, usaha ini memerlukan perubahan struktur yang melangkaui usaha meningkatkan kualiti pengajaran Bahasa Inggeris kepada keperluan menyediakan persekitaran pembelajaran Bahasa Inggeris yang lebih mesra. Pelan tindakan akan dilaksanakan dalam tiga gelombang mulai tahun 2013 hingga 2025.

Gelombang 1 (2013 – 2015): Memperkuuh sistem sedia ada

Gelombang 1 akan memberikan tumpuan kepada penambahan sistem sedia ada. Dalam masa tiga tahun akan datang, Kementerian akan menumpukan usaha menyeragamkan standard kurikulum Bahasa Malaysia di semua sekolah, meningkatkan sistem penyampaian dalam pengajaran dan pembelajaran Bahasa Inggeris, dan menambah ketersediaan pilihan bahasa tambahan untuk murid yang bukan dari SJK. Murid yang menghadapi masalah dalam literasi akan diberi bantuan dan sokongan tambahan melalui program LINUS 2.0 serta sokongan pemulihan tambahan Bahasa Malaysia selepas waktu persekolahan formal untuk murid Tahun 4 hingga 6 supaya mereka tidak ketinggalan jika dibandingkan dengan rakan sebaya dalam arus perdana.

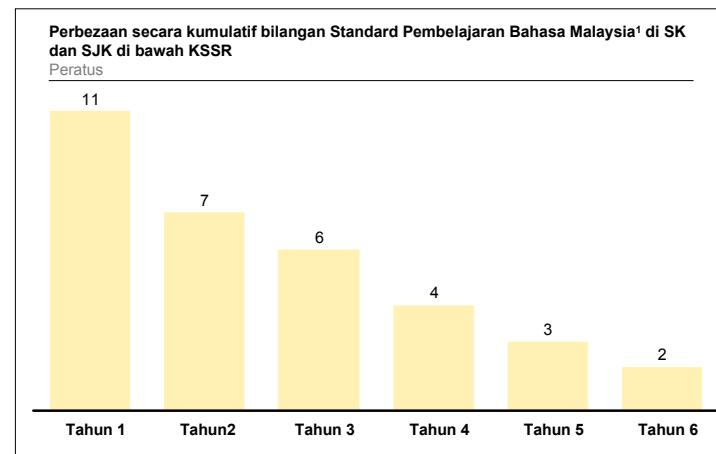
Meningkatkan standard Bahasa Malaysia

Bagi mengatasi masalah tahap penguasaan bahasa Malaysia yang rendah di SJK, Kementerian telah melaksanakan KSSR Bahasa Malaysia pada 2011 untuk Tahun 1, dan pelaksanaan seluruhnya untuk semua tahun pengajaran pada 2016. KSSR untuk Bahasa Malaysia dirangka khusus untuk mengajar murid yang bahasa ibundanya bukan bahasa Malaysia dan tidak mendapat pendedahan bahasa Malaysia yang lebih meluas

seperti di SK. Kurikulum ini mengenal pasti hanya beberapa keperluan pembelajaran pada tahun awal pendidikan rendah; kemudian akan bertumpu kepada standard pembelajaran yang sama seperti di SK menjelang Tahun 6 (Ekhibit 4-7), dengan pentaksiran mengikut keperluan.

EKSHIBIT 4-7

Perbezaan antara kurikulum Bahasa Malaysia di sekolah kebangsaan (SK) dan sekolah jenis kebangsaan (SJK) di bawah KSSR

1 Standard Pembelajaran adalah standard *discrete* yang diajarkan dan dijangka dikuasai oleh murid apabila mereka maju dari tahun ke tahun. Contoh: Kemahiran untuk mengira dari satu ke sepuluh dalam Bahasa Malaysia*. Standard Pembelajaran adalah kumulatif, contoh, murid Tahun 2 dijangka telah menguasai standard pembelajaran Tahun 1

SUMBER: Bahagian Pembangunan Kurikulum

Guru Bahasa Malaysia di SJK akan dilatih untuk menyampaikan kurikulum semakan semula dan mengajar bahasa secara berkesan kepada murid yang bahasa ibundanya bukan bahasa Malaysia, sebagai contoh, dengan menggabungkan teknik pengajaran yang digunakan dalam program Pengajaran Bahasa Inggeris sebagai Bahasa Kedua (TESL) dan program Pengajaran Bahasa Inggeris kepada Penutur Bahasa Lain (TESOL). Kementerian juga akan mengambil langkah yang sama untuk menambah baik kurikulum dan pengajaran kelas Peralihan. Tujuannya adalah untuk memastikan semua murid menguasai kecekapan asas berbahasa Malaysia apabila mereka memasuki sekolah menengah. Bahasa Cina dan bahasa Tamil akan kekal sebagai bahasa pengantar untuk semua mata pelajaran lain di SJK.

Selain LINUS 2.0 pada Tahun 1 hingga 3, Kementerian akan memperkenalkan kelas pemulihan Bahasa Malaysia secara pilihan kepada murid Tahun 4 hingga Tahun 6. Ibu bapa amat digalakkan untuk menghantar anak-anak mereka yang sukar menguasai bahasa Malaysia ke kelas pemulihan ini. Sekolah, dengan kerjasama ibu bapa, akan diberi keluwesan untuk menawarkan kelas pemulihan di luar waktu persekolahan (contoh: selepas sekolah, hujung minggu, semasa cuti sekolah) sehingga lima jam seminggu. Guru Bahasa Malaysia terbaik di setiap sekolah akan mengajar kelas pemulihan dan kelas Peralihan. Kementerian secara beransur-ansur akan memperluas kelas pemulihan ke semua sekolah yang mempunyai kumpulan murid yang ketinggalan dalam mata pelajaran ini.

Kementerian juga akan menguji penguasaan kemahiran berbahasa semua guru Bahasa Malaysia di SJK pada akhir 2015, termasuk guru bukan opsyen. Guru akan dikelaskan kepada dua kategori, guru yang mahir dan fasih, dan guru yang memerlukan latihan untuk menguasai kemahiran berbahasa. Terdapat kemungkinan kumpulan ketiga yang amat lemah penguasaan bahasa Malaysia untuk mengajar dan akan

diberi penempatan semula. Guru bukan opsyen dalam dua kategori awal akan digalakkan untuk menambah opsyen menjadi guru Bahasa Malaysia yang berdedikasi di bawah Program Intervensi Tambah Opsyen (PITO). Guru dibenarkan melalui program PITO sekali sahaja dan akan terus ditempatkan di sekolah mengikut keperluan Kementerian. Sekiranya perlu, guru tambahan akan disediakan untuk SJK yang menghadapi kekurangan guru Bahasa Malaysia yang mahir dan fasih. Kementerian akan terus menyediakan guru Bahasa Malaysia yang mahir dan fasih dalam bahasa ibunda bagi kelas Tahun 1 dan 2 di SJK.

Di samping itu, Kementerian akan mula mereka bentuk serta menjajar semula kurikulum dan pentaksiran bagi mata pelajaran Bahasa Malaysia berdasarkan empat komponen penguasaan kemahiran berbahasa seperti yang digariskan dalam CEFR, iaitu membaca, menulis, bertutur, dan mendengar. Kementerian juga akan menyediakan pemetaan gred Bahasa Malaysia dalam SPM kepada gred CEFR bagi membolehkan Kementerian menilai usaha meningkatkan kecekapan berbahasa Malaysia dalam kalangan murid dengan lebih baik.

Memartabat bahasa Malaysia sebagai bahasa ilmu

Selaras dengan dasar Memartabatkan Bahasa Malaysia Memperkuuh Bahasa Inggeris (MBMMBI), bahasa Malaysia akan kekal sebagai bahasa pengantar bagi semua mata pelajaran termasuk mata pelajaran Sains dan Matematik. Untuk SJKC dan SJKT, bahasa Cina dan bahasa Tamil kekal sebagai bahasa pengantar di sekolah masing-masing.

Usaha menjadikan bahasa Malaysia sebagai bahasa ilmu akan dipergiatkan termasuk menggalakkan ahli akademik menghasilkan lebih banyak karya dalam bahasa Malaysia, memperkasakan Institut Terjemahan & Buku Malaysia (ITBM) untuk menterjemah lebih banyak hasil kajian antarabangsa dan istilah penting ke dalam bahasa Malaysia. Di samping itu lebih banyak latihan serta kursus dalam bahasa Malaysia oleh Dewan Bahasa dan Pustaka serta universiti tempatan disediakan. Dalam usaha memperkembang dan memperkasa bahasa kebangsaan, Kerajaan juga berhasrat menghantar guru Bahasa Malaysia ke luar negara bagi melatih rakyat Malaysia di sana menjadi tenaga pengajar.

Memperkuuh pengajaran Bahasa Inggeris

Kementerian telah menggunakan CPT untuk menguji tahap penguasaan kemahiran berbahasa semua 61,000 guru Bahasa Inggeris pada 2012. Guru dikelaskan ke dalam tiga kategori berdasarkan keputusan ujian mereka: mempunyai penguasaan kemahiran berbahasa; memerlukan latihan separuh masa yang mendalam selama setahun bagi mencapai tahap mahir; dan memerlukan latihan separuh masa yang mendalam selama dua tahun bagi mencapai tahap mahir. Kementerian akan memberi ganjaran di bawah skim Bayaran Insentif Subjek Pendidikan (BISP) kepada guru yang menunjukkan prestasi yang cemerlang. Terdapat kemungkinan kumpulan keempat iaitu sekumpulan kecil guru Bahasa Inggeris yang terlalu lemah untuk mengajar mata pelajaran tersebut dan mereka ini akan ditempatkan semula. Kajian rintis melibatkan 7,500 guru di empat negeri menunjukkan bahawa terdapat jumlah guru yang signifikan tidak mencapai tahap minimum kecekapan berbahasa Inggeris dan sejumlah kecil mereka yang perlu ditempatkan semula.

Guru Bahasa Inggeris di kawasan bandar serta pinggir bandar yang tidak menguasai standard kemahiran berbahasa, perlu mengikuti latihan bahasa Inggeris selama empat jam seminggu sepanjang tempoh 44

minggu. Sesi latihan ini akan diadakan di luar waktu sekolah agar tidak akan mengganggu proses pengajaran dan pembelajaran.

Guru Bahasa Inggeris di luar bandar yang tidak mencapai standard penguasaan kemahiran akan diberi kursus intensif bahasa Inggeris pada 2015. Kursus intensif ini merangkumi lapan minggu program pendedahan dan lapan minggu kursus pembelajaran kendiri. Program pendedahan ini merupakan latihan secara bersemuka selama 30 jam setiap minggu. Kursus pembelajaran kendiri merupakan program bermodul berdasarkan komputer dengan 30 jam pembelajaran terarah kendiri setiap minggu. Pada setiap kali kursus, guru akan menjalani sejumlah 480 jam waktu pembelajaran.

Guru yang tidak mencapai standard minimum kemahiran berbahasa selepas menghadiri latihan akan diberi sehingga dua tahun untuk meningkatkan kemahiran yang diperlukan. Memandangkan guru yang kurang mahir rata-rata memerlukan latihan selama dua tahun bagi mencapai tahap kemahiran yang diharatkan, dijangkakan kebanyakan mereka yang mengikuti program latihan akan lulus penilaian menjelang 2015. Mereka yang masih tidak mencapai tahap minimum kemahiran berbahasa Inggeris akan ditugaskan mengajar mata pelajaran lain atau diberi penempatan semula.

Penempatan semula guru yang tidak mencapai tahap kemahiran minimum menjelang 2015 mungkin akan menyebabkan kekurangan guru Bahasa Inggeris. Bagi mengisi kelompongan ini dengan segera, Kementerian akan mengambil guru Bahasa Inggeris daripada laluan alternatif. Sumber utama pengambilan ini adalah daripada guru Bahasa Inggeris sedia ada yang tidak mengajar mata pelajaran itu, dan guru baharu lepasan Institut Pendidikan Guru (IPG) dan universiti awam (IPTA).

Satu kelebihan kumpulan ini ialah mereka sudahpun menjalani latihan perguruan dan boleh ditempatkan untuk mengajar dengan kadar segera. Sekiranya kekosongan belum dapat dipenuhi oleh kumpulan ini, sumber lain seperti guru Bahasa Inggeris yang bersara akan diambil berkhidmat. Dari semasa ke semasa, usaha memadankan penempatan guru mengikut opsyen dengan mata pelajaran yang sepatutnya diajar mereka, akan ditingkatkan. Sekiranya usaha ini berjaya, guru Bahasa Inggeris dianggarkan bertambah sebanyak 2,000 orang.

Peranan Pusat Latihan Bahasa Inggeris (ELTC) akan diperkuuh untuk memberi latihan secara berkesan kepada guru bahasa Inggeris serta membangunkan program dan bahan pengajaran dan pembelajaran Bahasa Inggeris secara berterusan. Kementerian juga akan melancarkan beberapa siri inisiatif MBMMBI bagi memperkuuh sistem penyampaian Bahasa Inggeris. Program OPS English memberi tumpuan kepada usaha meningkatkan kemahiran mendengar dan bertutur selepas menunjukkan kejayaan dalam program rintis. Bahan pengajaran dan pembelajaran OPS English telah dimurnikan berdasarkan maklum balas projek rintis. Selain itu, guru diberi latihan agar mereka dapat menggunakan bahan OPS English bagi memberi tumpuan semula kepada kemahiran mendengar dan bertutur dalam bahasa Inggeris.

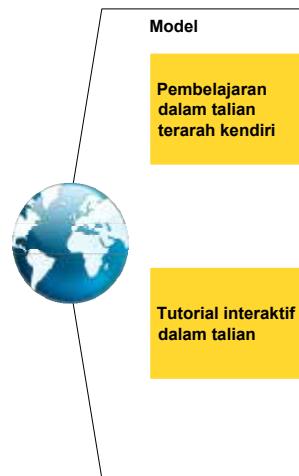
Sokongan pemulihan bahasa Inggeris yang komprehensif telah diperkenalkan. Untuk Tahun 1 hingga 3, program LINUS sedia ada

yang meliputi numerasi dan literasi bahasa Malaysia, dikembangkan kepada literasi bahasa Inggeris. Selain itu, Kementerian menyasarkan usaha untuk meningkatkan pendekatan pengajaran Bahasa Inggeris dengan menggunakan sistem set bagi membantu murid sekolah menengah yang mempunyai tahap profisiensi bahasa Inggeris yang rendah. Mereka perlu menduduki ujian diagnostik pada tingkatan satu. Berdasarkan keputusan ujian, murid dibahagikan kepada set tertentu berdasarkan tahap bahasa Inggeris mereka. Set ini lebih kecil daripada bilangan murid dalam kelas biasa, dan setiap set dijangkakan terdiri daripada 20 hingga 30 murid. Sistem set ini membolehkan guru merangka pendekatan pedagogi yang sesuai dengan tahap profisiensi murid dan keperluan pembelajaran mereka.

Dengan mengambil kira pelan pelaksanaan 1BestariNet, Kementerian mula meneroka penggunaan model ICT bagi menyediakan pengajaran dan pembelajaran Bahasa Inggeris yang lebih berkesan untuk murid. Penyelesaian ICT mempunyai fungsi serampang dua mata, iaitu menawarkan pembelajaran yang lebih menjurus kepada keperluan individu dan boleh dirangka dengan pantas dan meluas. Seperti yang telah dibincangkan pada awal Bab ini, satu model yang dicadangkan ialah model pembelajaran pelbagai mod yang mengintegrasikan pembelajaran bersemuka dan pendekatan pengajaran berasaskan teknologi di dalam bilik darjah. Selain itu, Kementerian juga sedang meneroka pembelajaran dalam talian terarah kendiri dan tutorial interaktif dalam talian (Ekshibit 4-8).

EKSHIBIT 4-8

Model ICT yang dipertimbangkan untuk pengajaran Bahasa Inggeris

Model	Ciri-ciri Utama	Faedah
Pembelajaran dalam talian terarah kendiri	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Perisian pembelajaran adaptif membolehkan pembelajaran pada kadar kendiri ▪ Tiada pemudah cara ▪ Pelbagai saluran penyampaian – permainan, video, klip audio, eBuku 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Keluwsan masa ▪ Pelbagai program, khususnya bagi tahap murid peringkat rendah telah sedia ada, (namun begitu perlu diselaraskan dengan kurikulum Malaysia)
Tutorial interaktif dalam talian	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kumpulan kecil atau tutorial bersama guru ▪ Pelbagai saluran penyampaian – sidang video, pesanan ringkas, panggilan telefon ▪ Boleh diseleksikan dengan platform pembelajaran dalam talian 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Akses kepada guru pakar tanpa batasan geografi ▪ Murid akan menerima bimbingan dalam bidang yang mereka lemah

Persediaan untuk perubahan struktur

Memperkuuh pengajaran Bahasa Inggeris dalam sistem yang sedia ada merupakan langkah perubahan struktur. Bagi melaksanakan transformasi tahap kemahiran berbahasa Inggeris dan mencapai sasaran 70%, struktur sistem sedia ada perlu dimurnikan bagi mewujudkan pengupayaan dalam penambahan masa pengajaran Bahasa Inggeris.

Menambah waktu pengajaran Bahasa Inggeris mempunyai implikasi operasi yang meluas dalam pengambilan dan latihan guru, pembangunan kurikulum, dan juga waktu persekolahan. Program ini hanya dapat dijalankan sekiranya tiga kriteria berikut dipenuhi:

- Standard bahasa Malaysia di SJK sama dengan standard di SK;

- Penyampaian kelas Bahasa Inggeris sedia ada diperkasakan; dan
- Pendedahan yang lebih kepada bahasa Inggeris untuk anak-anak seperti yang dikehendaki oleh ibu bapa.

Sekiranya ketiga-tiga kriteria ini dipenuhi, Kementerian akan menawarkan pilihan bagi menambah waktu pengajaran Bahasa Inggeris dalam Gelombang 2.

Gelombang 2 (2016-2020): Memperkenalkan perubahan struktur

Kejayaan pelaksanaan inisiatif dalam Gelombang 1 merupakan prasyarat penting bagi melaksanakan perubahan struktur yang lebih meluas dalam Gelombang 2. Hanya setelah sistem pendidikan kita mencapai tahap kemahiran bahasa Malaysia secara sejagat dan menyediakan pengajaran Bahasa Inggeris berkualiti tinggi sebagai bahasa kedua, maka sistem pendidikan kita akan berada pada kedudukan yang optimum untuk mewujudkan suasana yang kondusif bagi penguasaan kemahiran dwibahasa.

Dalam Gelombang 2, program LINUS yang ditambah baik dan kelas pemulihan Bahasa Malaysia yang baharu untuk Tahun 1 hingga 6, seharusnya dapat meningkatkan secara signifikan standard semua murid yang tamat pendidikan rendah. Penggabungan aspek ini dengan standard kurikulum dan pentaksiran Bahasa Malaysia yang sama antara SK dengan SJK, membolehkan Kementerian menawarkan pilihan kepada ibu bapa, yang anaknya berada di SJK, menghantar anak-anak mereka ke kelas pemulihan semasa sekolah rendah, atau ke kelas Peralihan mulai 2017.

Setelah memberikan tumpuan kepada usaha meningkatkan standard pengajaran Bahasa Inggeris dan mewujudkan tahap literasi sejagat Bahasa Inggeris dalam Gelombang 1, Kementerian akan terus berusaha meningkatkan tahap penguasaan kemahiran berbahasa dalam Gelombang 2. Kelas pemulihan di luar waktu sekolah akan diperkenalkan kepada murid Tahun 4 hingga 6 yang berisiko ketinggalan dalam bahasa Inggeris. Sekiranya kriteria untuk perubahan struktur ini dapat dipenuhi, Kementerian akan mempertimbangkan langkah untuk menambah masa pendedahan kepada bahasa Inggeris yang ada sekarang, iaitu 15-20%; sebagai contoh, mewajibkan modul Sastera dalam Bahasa Inggeris yang diperluas pada peringkat rendah dan menengah dalam waktu sekolah. Kementerian juga akan mempertimbangkan kemungkinan menggalakkan sekolah memberikan lebih pendedahan bahasa Inggeris kepada murid di luar waktu sekolah sekiranya dipohon oleh ibu bapa; sebagai contoh, kelas tata bahasa, penulisan kreatif atau kelas drama dalam bahasa Inggeris. Selaras dengan pelaksanaan berterusan inisiatif untuk meningkatkan kemahiran berbahasa Inggeris dalam kalangan murid, Bahasa Inggeris akan dijadikan mata pelajaran wajib lulus pada peringkat SPM menjelang 2016. Majlis Penarafan Standard dan Kualiti Bahasa Inggeris diwujudkan bertanggungjawab untuk memantau penguasaan kemahiran berbahasa Inggeris dalam kalangan murid dan mengesan impak inisiatif-inisiatif tersebut.

Menjelang 2020, pilihan bahasa tambahan yang lebih popular seperti bahasa Cina, bahasa Tamil dan bahasa Arab akan ditawarkan di lebih banyak sekolah. Usaha ini memerlukan latihan dan penempatan lebih banyak guru bahasa. Selain itu, pengajaran bahasa tambahan akan

dintegrasikan dalam waktu pengajaran di sekolah menengah sama seperti KSSR semakan semula. Tertakluk pada ketersediaan sumber, sekolah yang lebih besar boleh menawarkan lebih banyak pilihan bahasa sementara sekolah yang lebih kecil perlu meningkatkan penggunaan teknologi untuk menambah pilihan bahasa yang ditawarkan.

Gelombang 3 (2021 – 2025): Memperluas perubahan struktur

Kementerian akan menganalisis dengan teliti kejayaan pelaksanaan perubahan struktur yang diperkenalkan dalam Gelombang 2 dan mengadakan Dialog Nasional bagi mendapatkan maklum balas orang ramai. Sekiranya hasil perubahan ini serta maklum balas yang diterima adalah positif, maka model yang berjaya meningkatkan penguasaan bahasa Malaysia dan bahasa Inggeris, serta menambah akses kepada satu bahasa tambahan akan dilaksanakan di seluruh negara.

Dalam usaha mencapai sasaran 90% dan 70% kemahiran dan kefasihan berbahasa Malaysia dan berbahasa Inggeris, perhatian akan diberikan bagi memastikan murid menerima pengajaran berkualiti tinggi dalam kedua-dua bahasa; bekalan guru terlatih mencukupi; serta murid yang mengalami kesukaran berbahasa diberi sokongan sewajarnya. Sokongan yang bersesuaian akan disediakan untuk pengajaran bahasa tambahan.

KUMPULAN BERKEPERLUAN KHUSUS

Kementerian akan terus memastikan murid berkeperluan khusus, seperti murid pendidikan khas, murid peribumi dan kumpulan minoriti yang lain seperti Orang Asli dan Penan, murid pintar cerdas dan murid di sekolah kurang murid, mempunyai peluang untuk mendapatkan pendidikan berkualiti tinggi yang relevan dengan keperluan mereka.

Terdapat beberapa kumpulan murid yang berbeza keadaan dan keperluan mereka dengan murid arus perdana. Sekiranya tidak diurus dengan sempurna dan keperluan mereka tidak dipenuhi secara khusus, besar kemungkinan mereka akan tercincir daripada sistem pendidikan negara dan tidak dapat mengembangkan potensi diri sepenuhnya. Kumpulan ini merangkumi murid di sekolah kurang murid, murid peribumi dan kumpulan minoriti lain termasuk Orang Asli dan Penan, murid pintar cerdas dan murid pendidikan khas. Program, sekolah dan inisiatif yang memenuhi keperluan tambahan murid ini akan membolehkan mereka mendapat manfaat yang sama dengan murid lain dalam sistem pendidikan Malaysia.

Pendidikan Khas

Di Malaysia, kategori murid berkeperluan khas merangkumi murid kurang upaya penglihatan, kurang upaya pendengaran, kurang upaya pertuturan, kurang upaya fizikal, kurang upaya pelbagai dan masalah pembelajaran seperti Autisme, Sindrom Down, Hiperaktif (ADHD), dan Disleksia. Lanskap pendidikan khas melibatkan pelbagai pihak berkepentingan termasuk ibu bapa, pertubuhan bukan kerajaan (NGO), Kementerian Pembangunan Wanita, Keluarga dan Masyarakat, Kementerian Kesihatan, Kementerian Sumber Manusia, dan media massa. Kesemua pihak berkepentingan ini memainkan peranan

penting sebagai penyokong, pengupaya, pendukung, dan rakan pelaksana dalam pendidikan murid berkeperluan khas.

Selaras dengan dasar sedia ada, murid berkeperluan khas boleh memilih satu daripada tiga opsyen persekolahan yang berikut:

- **Sekolah pendidikan khas:** Sekolah yang menempatkan murid kurang upaya penglihatan, kurang upaya pendengaran, dan masalah pembelajaran. Kini terdapat 28 sekolah rendah dan 5 sekolah menengah pendidikan khas dalam sistem;
- **Program Pendidikan Khas Integrasi (PPKI):** Sekolah arus perdana yang mempunyai kelas khas untuk murid berkeperluan khas. Kini terdapat 1,315 sekolah rendah dan 738 sekolah menengah melaksanakan PPKI; dan
- **Program Pendidikan Inklusif:** Program pendidikan untuk murid berkeperluan khas yang boleh belajar bersama-sama murid arus perdana dengan menempatkan satu hingga lima murid berkeperluan khas dalam satu kelas.

Sistem Pendidikan Khas di Malaysia boleh dibahagikan kepada lima dimensi:

- **Pengesanan awal, intervensi, dan sokongan penjagaan kesihatan:** Sistem, proses dan kemudahan sedia ada untuk pengesanan awal murid berkeperluan khas, menjalankan intervensi, serta menyediakan sokongan penjagaan kesihatan yang berterusan untuk murid berkeperluan khas;
- **Keluwesan, kerelevan, dan kualiti kurikulum:** Keluwesan dalam kurikulum membolehkan keperluan khusus murid berkeperluan khas disesuaikan, dan sejauh mana kurikulum melengkapkan mereka dengan kemahiran hidup sebagai persediaan untuk kehidupan alam dewasa dan pekerjaan;
- **Guru dan tenaga pakar:** Ketersediaan bilangan guru terlatih, tenaga pakar dan kakitangan sokongan yang mencukupi untuk membantu dan mendidik murid berkeperluan khas;
- **Infrastruktur dan kewangan:** Ketersediaan struktur sokongan yang mantap dari segi bantuan teknikal, sokongan infrastruktur fizikal, dan pembiayaan yang mencukupi; dan
- **Kesedaran dan pelibatan awam:** Kesedaran awam mengenai isu-isu berkaitan keperluan murid berkeperluan khas dan pelibatan masyarakat dalam pendidikan mereka.

Mengesan murid berkeperluan khas lebih awal dan menyediakan sokongan penjagaan kesihatan

UNESCO menganggarkan secara purata 10% daripada populasi negara membangun mempunyai individu yang diklasifikasi sebagai kurang upaya. Di Malaysia, dianggarkan hanya 1% daripada populasi dikenal pasti berkeperluan khas berbanding 10% anggaran purata global. Peratusan ini adalah di bawah jumlah murid yang sepatutnya berkeperluan khas.

Pada masa kini, tempoh waktu menunggu untuk penilaian dan intervensi murid berkeperluan khas di Malaysia melebihi enam

bulan. Sebahagian besar punca keadaan ini disebabkan oleh tenaga pakar yang terhad (contoh: kekurangan psikologis klinikal, terapis pertuturan, dan audiologis), kurang penggunaan alat saringan (contoh: Buku Laporan Kesihatan, Kementerian Kesihatan Malaysia), dan kekurangan instrumen pengesanan yang standard. Kementerian berhasrat menjalin kerjasama erat dengan Kementerian Kesihatan untuk mempercepatkan proses pengesanan dan diagnosis, dan merancang untuk menambah baik program pendidikan inklusif di peringkat Pendidikan Awal dan Asuhan Kanak-Kanak (ECCE).

Menyediakan kurikulum yang luwes, relevan, dan berkualiti tinggi

Hanya 6% murid berkeperluan khas di Malaysia menyertai program pendidikan inklusif. Pada masa ini, sekolah tidak mempunyai keupayaan untuk menilai atau menyediakan garis asas program inklusif pendidikan khas. Oleh yang demikian, sekolah tidak mengetahui keadaan sebenar atau cara untuk menambah baik program. Walaupun Kementerian telah membangunkan kurikulum khusus untuk murid berkeperluan khas daripada kumpulan murid berkeperluan khas tertentu (contoh: Kemahiran Asas Individu Masalah Penglihatan untuk murid buta, Bahasa Isyarat Komunikasi untuk murid pekak), namun sokongan bagi murid dengan masalah pembelajaran seperti autisme masih kurang.

Murid berkeperluan khas tidak tersedia untuk diambil bekerja disebabkan laluan kerjaya yang kurang jelas untuk mereka. Pada 2012, sebanyak 1,934 murid berkeperluan khas daripada sekolah pendidikan khas, vokasional, dan arus perdana menamatkan pendidikan pada Tingkatan 5. Namun begitu, pada masa ini, tiada program penempatan kerja yang standard disediakan untuk murid berkeperluan khas, dan bilangan yang akan diambil bekerja adalah tidak jelas. Kementerian berhasrat untuk melaksanakan kurikulum gunaan dan vokasional untuk murid berkeperluan khas melalui pengenalan program transisi yang mempersiapkan murid untuk alam pekerjaan. Kementerian juga bercadang untuk meningkatkan akses dan kualiti program vokasional pendidikan khas.

Menyediakan guru terlatih dan tenaga pakar

Malaysia menghadapi kekurangan yang meruncing dari segi guru berkelayakan dan tenaga pakar dalam pendidikan khas, sebagai contoh, terdapat hanya 50 psikologis klinikal, 157 jurupulih terapi pertuturan bahasa dan 157 audiologis yang bekerja dengan kerajaan. Kementerian akan memperuntukkan sumber bagi menyokong latihan untuk pakar dan guru pendidikan khas serta perkongsian dan penataran pengetahuan terkini, pengalaman, dan amalan terbaik dalam kalangan mereka. Kementerian berhasrat untuk melatih semua guru mengenai asas pengendalian murid berkeperluan khas dan memastikan guru pendidikan khas dalam perkhidmatan dilengkapi pengetahuan yang paling relevan dalam bidang ini.

Menawarkan infrastruktur sokongan dan kewangan yang kukuh

Pada masa ini, sekolah aliran perdana mempunyai kekurangan kemudahan mesra orang kurang upaya seperti susur landai, susur tangan, tandas dan lif. Kementerian akan meneliti status sedia ada dan menaik taraf kemudahan mengikut keperluan bagi memastikan penyediaan persekitaran kondusif untuk murid berkeperluan khas. Kementerian juga akan memastikan penyediaan bantuan teknikal yang bersesuaian bagi menjayakan sistem pendidikan bersepada seperti

mesin Braille untuk murid kurang upaya penglihatan dan alat bantu pendengaran bagi murid kurang upaya pendengaran.

Agihan peruntukan sumber kewangan bagi pembangunan pendidikan murid berkeperluan khas akan didasarkan kepada penelitian analisis kos faedah mengikut keperluan. Kementerian akan menyalurkan sumber kepada pelaksanaan program rintis pendidikan inklusif yang holistik di sekolah terpilih sebelum memperluas program yang berjaya ke lebih banyak sekolah.

Membina kesedaran dan pelibatan awam

Kesedaran awam mengenai murid berkeperluan khas dan penerimaan masyarakat terhadap mereka perlu dipertingkatkan. Guru dan murid di sekolah arus perdana diberikan lebih kesedaran, pemahaman, dan empati terhadap murid berkeperluan khas.

Matlamat Kementerian adalah untuk meningkatkan kesedaran umum terhadap hak golongan kurang upaya. Kementerian juga bercadang untuk meningkatkan kesedaran dalam kalangan penyedia perkhidmatan bagi mempertingkatkan sinergi dan penggunaan sumber yang lebih cekap. Antara inisiatif yang akan dilaksanakan termasuk sistem rakan sebaya (*buddy system*) antara murid berkeperluan khas dengan murid arus perdana, dari peringkat prasekolah hingga menengah menjalankan aktiviti luar sekolah dengan melibatkan komuniti dan latihan personel komuniti.

Pelan Tindakan: Menganjak kepada pendidikan inklusif

Berdasarkan *Salamanca Statement and Framework for Action on Special Needs Education* (1994), kebanyakan sistem pendidikan berprestasi tinggi sudah pun mengamalkan pendekatan inklusif untuk murid berkeperluan khas. Deklarasi ini menyatakan bahawa murid berkeperluan khas perlu mendapat akses kepada pendidikan arus perdana. Sekolah arus perdana yang mengamalkan persekitaran pendidikan inklusif yang berkesan, mampu mewujudkan komuniti yang lebih terbuka terhadap pendidikan khas dan membina masyarakat yang inklusif.

Selari dengan ini, Artikel 28, Akta Orang Kurang Upaya 2008, memperaku bahawa murid berkeperluan khas perlu diberi sokongan untuk membantu mereka mencapai “pelibatan penuh dan kesamarataan dalam pendidikan”. Berdasarkan amalan terbaik antarabangsa dan dasar negara semasa, Kementerian beriltizam menggalakkan lebih ramai murid berkeperluan khas ke dalam program pendidikan inklusif, dan meningkatkan kualiti penyediaannya secara keseluruhan.

Kementerian akan melaksanakan beberapa siri inisiatif bagi mencapai objektif ini dengan Gelombang 1 memberi tumpuan kepada pengukuhan program sedia ada. Gelombang 2 akan memberi tumpuan kepada peningkatan inisiatif, dan menambah jumlah pakar sedia ada bagi menangani pertambahan murid berkeperluan khas dan kepelbagaiannya yang timbul. Gelombang 3 menilai inisiatif yang dijalankan dan menggabungkan inisiatif yang berjaya. Dalam melaksanakan inisiatif ini, Kementerian akan menjalin kerjasama dengan organisasi pakar seperti Pusat Serantau Pertubuhan Menteri-Menteri Pelajaran Asia Tenggara bagi Pendidikan Khas (SEAMEO-SEN).

Gelombang 1 (2013 - 2015): Mengukuhkan asas sedia ada

Mengenal pasti, menjalankan intervensi murid berkeperluan khas lebih awal dan menyediakan sokongan penjagaan kesihatan

Kementerian akan menggubal dasar pilihan persekolahan murid berkeperluan khas yang akan dikaitkan dengan tahap kompetensi yang telah dikenal pasti dengan teliti. murid berkeperluan khas berkefungsian tinggi yang dapat menyesuaikan diri dengan kurikulum dan pentaksiran arus perdana digalakkan memasuki program pendidikan inklusif. murid berkeperluan khas berkefungsian sederhana akan menghadiri PPKI, manakala murid berkeperluan khas yang berkefungsian rendah digalakkan untuk belajar di sekolah pendidikan khas menggunakan kurikulum yang dibina khusus dengan memberi fokus kepada kemahiran asas, kemahiran hidup dan kemahiran sosial.

Menjelang 2013, Kementerian akan mengukuh dan memastikan kelulusan penubuhan bagi 15 Pusat Perkhidmatan Pendidikan Khas (3PK) yang menyediakan sokongan kepada murid berkeperluan khas. Kementerian juga akan meningkatkan perkhidmatan kepakaran dari sumber luar.

Menyediakan kurikulum yang luwes, relevan, dan berkualiti tinggi

Kementerian akan terus berusaha untuk meningkatkan kualiti dan kerelevan pendidikan dengan memasukkan pelbagai kemahiran vokasional seperti refleksologi dan grafik komputer ke dalam semua kurikulum pendidikan khas, menaik taraf infrastruktur dan peralatan dalam sekolah arus perdana dan sekolah pendidikan khas, dan serta menambah baik kemudahan Pusat Perkhidmatan Pendidikan Khas. Kementerian juga akan menyediakan modul asas latihan pendidikan khas di IPG dan IPTA, menyedia modul latihan dalam perkhidmatan dengan tahap kepakaran terbeza (dari peringkat asas hingga peringkat pakar), serta menyesuaikan kurikulum dan pentaksiran yang khusus mengikut keupayaan murid. Kementerian akan melibatkan majikan bagi menyokong usaha ini dan membangunkan satu program transisi tempat kerja untuk membantu lulusan pendidikan khas memasuki alam pekerjaan. Hasil daripada usaha ini, Kementerian mengunjurkan peningkatan tahunan sebanyak 15% dalam enrolmen iaitu daripada kira-kira 50,000 murid pada 2011 kepada 88,000 menjelang 2015. Daripada jumlah 88,000 murid, 30% disasarkan untuk enrolmen dalam program pendidikan inklusif.

Di samping itu, Kementerian bercadang membentuk kerjasama dengan institusi latihan vokasional, bagi menyediakan ruang pendidikan alternatif. Kementerian juga bercadang untuk bekerjasama dengan sektor swasta dan NGO bagi membeli tempat di pusat latihan vokasional sedia ada dan menentukan garis panduan yang jelas untuk penyediaan khusus bagi membantu menginstitusikan kurikulum pendidikan khas yang berkualiti.

Menyediakan guru terlatih dan tenaga pakar

Kementerian berhasrat untuk menjadikan pendidikan khas sebagai mata pelajaran teras dalam sukanan pelajaran IPG dan IAB bagi memastikan sumber guru dilengkapkan dengan kemahiran asas dan kesedaran tentang keperluan murid berkeperluan khas. Di samping

itu, latihan dalam perkhidmatan yang dikendalikan oleh BPG dan IPT akan ditawarkan kepada guru dan pemimpin sekolah yang berminat untuk membuat pengkhususan dalam pengajaran dan pembangunan kurikulum pendidikan khas. Seramai 1,600 guru tambahan dalam pendidikan khas akan dilatih dalam Gelombang 1. Kurikulum bagi guru pendidikan khas merangkumi topik seperti pendekatan pedagogi, psikologi dan teknik mengendalikan murid berkeperluan khas.

Kementerian bersedia menerima khidmat sukarelawan daripada komuniti untuk saling melengkapi peranan guru yang menguruskan perkembangan murid berkeperluan khas. Sukarelawan komuniti akan membantu guru dalam melaksanakan tugas-tugas harian akademik bersama murid, menghasilkan bahan untuk bilik darjah, dan juga memenuhi keperluan intervensi murid.

Menyediakan infrastruktur sokongan dan kewangan yang kukuh

Kementerian merancang untuk menggandakan usaha menaik taraf sekolah sedia ada mengikut keperluan asas pendidikan khas. Keperluan murid berkeperluan khas juga akan diambil kira dalam pembinaan sekolah dan penyediaan kemudahan baharu.

Membina kesedaran dan pelibatan awam

Kementerian akan melaksanakan program komunikasi bersepada untuk meningkatkan kesedaran mengenai murid berkeperluan khas termasuk pembangunan laman portal bersepada, dan melaksanakan kempen media kebangsaan merangkumi iklan melalui media elektronik, dan media cetak.

Gelombang 2 (2016 - 2020): Meningkatkan pelaksanaan inisiatif

Mengenal pasti, menjalankan intervensi murid berkeperluan khas, dan menyediakan sokongan penjagaan kesihatan

Dalam Gelombang 2, Kementerian akan meningkatkan penyediaan perkhidmatan intervensi awal, menambah program inklusif dalam persekitaran prasekolah arus perdana dan meningkatkan perkhidmatan sokongan kepada kanak-kanak berkeperluan khas. Kementerian juga akan menjalin kerjasama dengan Kementerian Kesihatan bagi mempercepatkan dan menginstitusikan proses diagnosis awal kanak-kanak berkeperluan khas.

Menyediakan guru terlatih dan tenaga pakar

Kementerian akan mengukuhkan program latihan dengan memberi fokus kepada penambahbaikan pelaksanaan Rancangan Pendidikan Individu (RPI). Kementerian juga akan bekerjasama dengan Kementerian Kesihatan bagi pengoperasian kumpulan pelbagai disiplin yang terdiri daripada doktor, terapis dan pakar untuk melatih guru. Kementerian juga akan memberi sokongan dan latihan kepada pihak pengurusan sekolah yang ingin melaksanakan pendidikan inklusif.

Menyediakan infrastruktur sokongan dan kewangan yang kukuh

Kementerian akan memanfaatkan kerjasama yang dibina dalam Gelombang 1 untuk memperkuatkannya lagi jalinan kerjasama dengan organisasi lain seperti NGO, organisasi antarabangsa, organisasi swasta, dan agensi kerajaan. Sebagai contoh, Kementerian akan meningkatkan kerjasama dengan Kementerian Sumber Manusia bagi

menyediakan peluang pekerjaan untuk murid berkeperluan khas yang telah lulus. Jalinan kerjasama tersebut boleh dibuat dalam bentuk pembiayaan, pengajuran program dan bengkel untuk murid secara kerjasama, dan mendapatkan perkhidmatan profesional seperti audiologis dan terapis cara kerja. Kementerian juga akan berusaha ke arah memberi ruang kepada ahli komuniti untuk membantu secara sukarela dalam program pendidikan khas. Dari segi infrastruktur, sasarananya adalah semua sekolah dinaik taraf dengan dilengkapi kemudahan mesra OKU pada 2020 dan meningkatkan penggunaan teknologi dalam pembelajaran murid berkeperluan khas.

Membina kesedaran dan pelibatan awam

Susulan program rintis rakan sebaya dalam Gelombang 1, Kementerian merancang untuk menubuhkan kelab rakan sebaya di setiap sekolah yang mempunyai program pendidikan inklusif, iaitu setiap murid berkeperluan khas digandingkan dengan seorang murid daripada sekolah yang sama. Kementerian juga akan terus memperluas usaha melaksanakan kempen komunikasi bersepada untuk meningkatkan kesedaran mengenai murid berkeperluan khas. Kementerian juga akan melancarkan satu inisiatif iaitu menyediakan modul latihan pengurusan pendidikan untuk pusat komuniti dan mewujudkan jurulatih bagi memberi khidmat latihan kepada petugas pusat komuniti.

Gelombang 3 (2021 - 2025): Menilai dan menyatukan inisiatif

Dalam Gelombang 3, Kementerian akan menilai kejayaan semua inisiatif yang dilaksanakan dalam dua gelombang sebelum ini dan membangunkan pelan tindakan masa depan. Matlamatnya adalah untuk memberikan setiap murid berkeperluan khas akses kepada pendidikan berkualiti tinggi dan relevan yang disesuaikan dengan keperluan khusus mereka, melengkap setiap guru dengan pengetahuan asas pendidikan khas, dan mendapatkan 75% murid berkeperluan khas mendaftar dalam program pendidikan inklusif menjelang 2025.

Sekolah Kurang Murid

Pada masa ini, 34% sekolah rendah di Malaysia mempunyai enrolmen kurang 150 murid dan secara rasminya telah dikelaskan sebagai Sekolah Kurang Murid (SKM). Sekolah-sekolah ini menyumbang 7% daripada enrolmen sekolah rendah.

Secara purata, SKM menunjukkan pencapaian akademik yang agak lemah berbanding sekolah awam yang lain. Skor purata komposit bagi sekolah ini ialah 68%, iaitu 4 mata peratus di belakang sekolah awam lain. Kelemahan prestasi ini boleh dikaitkan dengan tiga cabaran struktur demografi. Pertama, 73% SKM berada di kawasan luar bandar dan pedalaman. Faktor ini menyebabkan murid terpaksa melalui perjalanan yang jauh untuk hadir di ke sekolah, dan mengurangkan kemungkinan mendapatkan guru dan guru besar berprestasi tinggi untuk berkhidmat di sekolah berkenaan. Kedua, disebabkan saiz yang kecil, sekolah ini kurang mendapat manfaat dari segi kurikulum, kemudahan yang lebih baik, dan interaksi dengan rakan sebaya daripada pelbagai latar belakang. Ketiga, kebanyakannya sekolah ini berada di kawasan berpendapatan rendah dan menghadapi masalah kerana mempunyai status sosioekonomi yang rendah.

Keluarga berpendapatan rendah biasanya akan berdepan dengan lebih

banyak cabaran untuk mengekalkan kehadiran anak mereka di sekolah kerana terpaksa menanggung kos berkaitan bekalan, pakaian seragam, dan pengangkutan. Keadaan ini menyebabkan kadar ponteng sekolah yang lebih tinggi.

Perbelanjaan untuk menguruskan setiap murid di SKM adalah tujuh kali lebih tinggi berbanding dengan murid di sekolah harian biasa (Ekhibit 4-9). Kos yang tinggi ini ditambah pula dengan nisbah gurumurid yang rendah pada kadar 1:6 berbanding purata kebangsaan 1:13 menyebabkan kos operasi SKM lebih tinggi. Walaupun menghadapi banyak cabaran, terdapat SKM berprestasi tinggi yang mampu melahirkan murid yang menjadi contoh dan kebanggaan komuniti setempat. Contoh yang ketara ialah SK Ulu Lubai, sebuah SKM di Sarawak yang muncul sebagai satu daripada sekolah rendah terbaik di negara ini pada 2011. Sekolah seperti ini merupakan kajian kes yang memberangsangkan dan memberikan satu gambaran unik bagaimana SKM boleh berjaya dalam situasi berbeza yang dihadapi.

Kajian kes: SK Ulu Lubai

Walaupun berada di tengah-tengah komuniti pertanian di pedalaman, SK Ulu Lubai secara aktif mendekati dan mendapatkan pelibatan komuniti untuk meningkatkan kemenjadian murid. Hasil usaha dan kerjasama penduduk setempat, SK Ulu Lubai berjaya mencapai 100% kelulusan dalam UPSR sejak 2006.

SK Ulu Lubai telah menerima pelbagai pengiktirafan pada peringkat kebangsaan dan antarabangsa. Pada 2011, sekolah ini terpilih sebagai sebuah daripada Sekolah Berprestasi Tinggi di bawah inisiatif NKRA - sekolah luar bandar pertama di negara ini yang menerima status tersebut. Pada 2009, SK Ulu Lubai menewaskan 49 pencalonan lain, untuk menerima Anugerah Komanwel atas keupayaan penyampaian pendidikan berkesan walaupun berdepan dengan keadaan yang sukar. SK Ulu Lubai juga merupakan penerima lima anugerah Kementerian, 14 anugerah negeri dan 26 anugerah peringkat daerah.

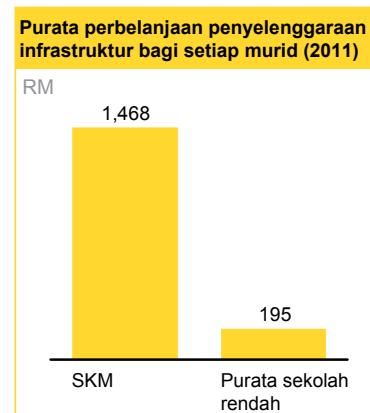
Pelan Tindakan: Bekerjasama dengan komuniti bagi mengutamakan keperluan murid

Kementerian beriltizam bekerjasama dengan ibu bapa dan pihak berkepentingan setempat bagi menentukan masa depan sekolah dan memastikan kualiti pendidikan anak mereka diberi keutamaan dengan melipatgandakan usaha bagi meningkatkan kualiti pendidikan semua SKM. Bagi mewujudkan dan menyesuaikan persekitaran pembelajaran kondusif untuk semua murid, Kementerian akan memudahkan penempatan semula sekolah mengikut keadaan sekolah itu berdasarkan hasil perbincangan dengan komuniti setempat. Kementerian menasarkan peningkatan hasil pembelajaran dan

mengurangkan kos operasi semua SKM bagi memastikan prestasi sekolah ini setanding dengan sekolah awam yang lain.

EKSHIBIT 4-9

Perbelanjaan penyelenggaran infrastruktur mengikut jenis sekolah

SUMBER: Pangkalan data EMIS; Bahagian Pembangunan

Gelombang 1 (2013-2015): Melaksanakan penambahbaikan segera

SKM dijangka mendapat manfaat khusus daripada beberapa langkah penambahbaikan yang akan dilaksanakan dalam sistem pendidikan di seluruh negara. Inisiatif ini termasuklah LINUS 2.0, sarana pelibatan sekolah, serta penambahbaikan infrastruktur. Kementerian akan melaksanakan Sarana Pelibatan Sekolah bagi memastikan SKM dapat memanfaatkan inisiatif ini secara maksimum dan menangani cabaran unik yang dihadapinya. Berdasarkan pengalaman sekolah seperti SK Ulu Lubai, sarana ini akan menyediakan kajian kes sebenar sekolah yang berjaya mengamalkan model kepimpinan, pentadbiran, penyampaian pengajaran, serta kerjasama ibu bapa. Bagi memudahkan aplikasi sarana ini, pemimpin sekolah dan guru akan mengambil bahagian dalam sesi bimbingan dan lawatan sambil belajar ke SKM berprestasi tinggi.

Latihan yang disesuaikan dengan keadaan sekolah akan diberikan kepada guru bagi meningkatkan kemahiran yang perlu dalam mengajar kelas bercantum. Kementerian juga akan mengkaji semula nisbah guru-murid serta inovasi ICT dalam pembelajaran jarak jauh bagi memastikan cara terbaik untuk murid mendapat akses kepada kurikulum yang serba lengkap.

Gelombang 2 (2016-2020): Memperkenal perubahan struktur

Dalam jangka masa lebih panjang, komuniti setempat akan diberikan dua pilihan berkaitan masa depan SKM: penempatan semula, atau kekal dengan keadaan sedia ada. Murid yang ditempatkan semula akan mendapat akses kepada persekitaran pembelajaran yang lebih baik, interaksi dengan rakan sebaya dari pelbagai latar belakang, dan menyertai pelbagai aktiviti sukan dan kurikulum. Walau bagaimanapun, penempatan semula ini akan melibatkan kos pengangkutan yang lebih tinggi, kesukaran murid menyesuaikan diri, dan kehilangan identiti komuniti. Oleh itu, komuniti setempat bebas memilih untuk kekal dengan keadaan sedia ada dan melepaskan peluang

mendapat faedah daripada kemudahan yang diberikan kepada sekolah yang enrolmennya lebih besar.

PPD akan mengadakan perbincangan dengan pihak berkepentingan tempatan, ibu bapa dan pemimpin sekolah bagi memahami pelbagai perspektif, dan mencapai keberhasilan yang terbaik untuk komuniti. Sekiranya komuniti setempat memilih penempatan semula, PPD akan bekerjasama menetapkan garis masa dan kaedah terbaik untuk penempatan semula sesuai dengan keadaan mereka. Bergantung pada keadaan komuniti setempat, Kementerian akan mengambil pelbagai langkah seperti memberikan subsidi pengangkutan dan menyediakan kaunselor sekolah bagi membantu murid yang ditempatkan semula.

Bagi komuniti yang memilih untuk kekal seperti keadaan sekolah sedia ada, Kementerian akan terus membantu meningkatkan prestasi SKM ini secara berterusan sesuai dengan keperluan setempat. Selain meneruskan langkah penambahbaikan dalam Gelombang 1, Kementerian akan memperkenalkan perisian pendidikan, alat bantu mengajar, dan persekitaran maya yang dirangka khas bagi meningkatkan hasil pembelajaran di sekolah pedalaman.

Imej oleh ming1967, Flickr CC 2.0

Apakah yang akan berlaku apabila sekolah dipindahkan?

Kementerian beriltizam memastikan pendidikan yang lestari dan berkualiti diberikan kepada semua murid termasuk di kawasan luar bandar. Dalam jangka masa panjang, usaha ini memerlukan perubahan dalam pengurusan SKM yang sedia ada. Menyedari kesan yang signifikan kepada murid, keluarga, dan komuniti setempat. Kementerian akan mengadakan perbincangan secara komprehensif dengan pihak berkepentingan setempat sebelum mengambil sebarang tindakan. Sekiranya komuniti setempat memutuskan bahawa penempatan semula adalah pilihan terbaik, mereka boleh memilih untuk:

Bergabung: Memindahkan murid ke sekolah terdekat yang sama aliran;

Berpindah: Penempatan semula SKM di kawasan yang mempunyai ramai penduduk dan mengekalkan nama serta identiti sekolah yang asal; atau

Pengurangan operasi: Bagi komuniti yang mempunyai populasi murid yang semakin berkurangan, sekolah akan mengurangkan operasi dan menempatkan semula guru setelah kohort murid terakhir meninggalkan sekolah. Kementerian akan membantu murid baharu yang layak dalam urusan kemasukan di sekolah yang terdekat.

Imej oleh Yie, Flickr CC 2.0

Gelombang 3 (2021-2025): Melengkapkan perubahan struktur

Kementerian akan meneruskan dialog bersama komuniti yang mempunyai SKM. Kementerian juga akan menilai secara berterusan hasil pendidikan sekolah dan keberhasilan murid yang terlibat dengan penempatan semula semasa Gelombang 2 bagi memastikan isu yang berbangkit ditangani segera sesuai dengan keadaan. Bagi SKM yang masih ada, Kementerian akan menilai kesan pelbagai langkah penambahbaikan yang dijalankan dalam Gelombang 1 dan 2, mengenal pasti aspek yang perlu ditambah baik dan mengaplikasi amalan yang telah berjaya dilaksanakan.

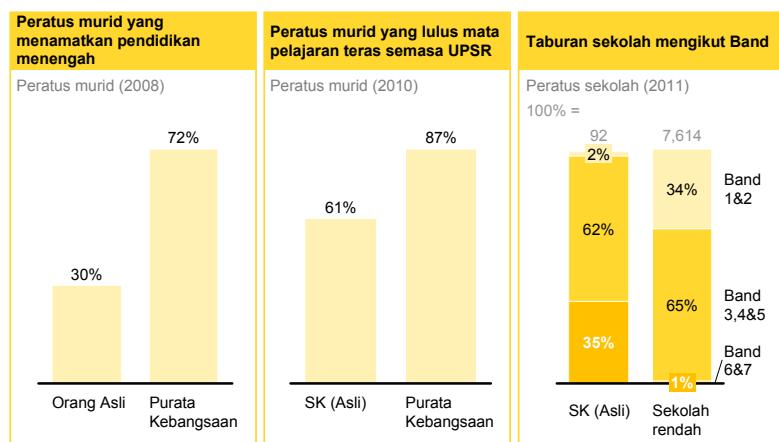
Kumpulan peribumi dan minoriti lain

Kumpulan peribumi dan minoriti lain termasuk kumpulan seperti Orang Asli, Penan, peribumi Sabah, dan peribumi Sarawak, merangkumi 4% daripada semua murid sekolah rendah dan menengah di Malaysia. Sebanyak 68% daripada murid ini tinggal di kawasan luar bandar dan 80% di Sabah dan Sarawak. Statistik mengenai keberhasilan murid kumpulan peribumi dan minoriti lain, selain murid Orang Asli, di SK agak terhad. Oleh itu, bahagian ini memberi tumpuan kepada prestasi sekolah rendah yang majoriti muridnya Orang Asli atau SK Asli. (Bagi memudahkan pemahaman, bahagian ini menggunakan istilah Sekolah Kebangsaan Orang Asli, atau SK Asli). Temu bual bersama guru menunjukkan bahawa murid kumpulan peribumi dan minoriti lain juga mengalami cabaran yang sama seperti rakan Orang Asli mereka. Oleh itu, walaupun laporan ini mengiktiraf terdapat perbezaan antara kedua-dua kumpulan ini, pengalaman mengurus murid Orang Asli akan digunakan bagi membuat jangkaan terhadap prestasi murid kumpulan peribumi dan minoriti lain sehingga data yang lebih tepat diperoleh.

Kadar keciciran yang tinggi dalam kalangan murid Orang Asli menyebabkan pencapaian pendidikan dalam kalangan mereka agak rendah berbanding purata kebangsaan. Hanya 30% murid Orang Asli tamat sekolah menengah, iaitu kurang separuh daripada purata kebangsaan iaitu 72%. Berbanding purata kebangsaan, iaitu 87%, hanya 61% murid SK Asli lulus mata pelajaran teras dalam peperiksaan UPSR. Sebanyak 35% SK Asli berada dalam band sekolah berprestasi rendah (Band 6 dan 7) berbanding hanya 1% sekolah awam (Ekshhibit 4-10).

EKSHIBIT 4-10

Keberhasilan murid Orang Asli

SUMBER: "Dropout Prevention Initiatives for Malaysian Indigenous Orang Asli Children", Md Nor et al 2011; Bahagian Pengurusan Sekolah Harian

Beberapa faktor ekonomi, geografi, dan budaya mengekang akses murid Orang Asli untuk mencapai pendidikan berkualiti. Pertama, kadar kemiskinan yang tinggi dan kecenderungan tinggal di kawasan pedalaman menyebabkan ramai murid Orang Asli tidak mendapat pendidikan prasekolah, dan memulakan Tahun 1 dengan asas literasi dan numerasi yang rendah. Selain itu, bahasa Malaysia bukanlah bahasa ibunda kebanyakan mereka, yang turut menjadi penghalang kepada pembelajaran. Kedua, pemimpin sekolah dan guru melaporkan program latihan sedia ada tidak menyediakan mereka secukupnya untuk berdepan dengan keadaan komuniti yang kompleks. Pemimpin sekolah dan guru menghadapi kesukaran membantu murid Orang Asli dalam pelbagai aspek: daripada membantu mereka berinteraksi dengan rakan sebaya yang bukan Orang Asli hingga kepada meyakinkan mereka dan keluarga tentang pentingnya menerima pendidikan asas dan lanjutan.

Kementerian telah melaksanakan beberapa inisiatif bagi menangani isu yang dibangkitkan di atas. Antara inisiatif penting ialah:

Imej oleh Yie, Flickr CC 2.0

- **Pembentukan dan pembangunan kurikulum kontekstual, iaitu Kurikulum Asli dan Penan (KAP) yang disesuaikan untuk murid Orang Asli dan Penan.** Pada 2007, kajian rintis KAP telah dilaksanakan di 14 SK Asli dan enam sekolah Penan. Kurikulum ini mengandungi dua elemen, iaitu sukatan pelajaran minimum yang mencukupi dan kurikulum yang digubal mengikut konteks komuniti Orang Asli dan Penan. Dapatkan awal menunjukkan tanda positif. Sebagai contoh, murid yang menggunakan KAP dilaporkan lebih berkeyakinan, mencapai tahap literasi dan numerasi yang lebih tinggi, dan mempunyai penghargaan diri yang lebih baik;
- **Pembentukan Program Sekolah Model Khas Komprehensif (K9) yang menyediakan kemudahan asrama dari Tahun 1 hingga Tingkatan 3.** Objektif utama adalah untuk mengurangkan kadar kecinciran murid Tahun 6 ke Tingkatan 1. Program ini dirintis pada 2007, dan setakat ini, kadar kehadiran murid bertambah setiap tahun daripada 85.7% pada 2007 kepada 97.6% pada 2010;
- **Penerapan bahasa peribumi dan bahasa minoriti lain dalam kurikulum.** Di bawah KSSR yang diperkenalkan pada 2011, Kementerian telah memperluas pilihan bahasa elektif seperti bahasa Iban, bahasa Kadazan Dusun dan bahasa Semai; dan
- **Penyediaan Kelas Dewasa Orang Asli dan Peribumi (KEDAP).** Kelas ini dijalankan bagi mendidik golongan dewasa Orang Asli mencapai kadar literasi dan numerasi yang sesuai untuk mereka membantu pembelajaran anak-anak.

Pelan Tindakan: Meningkatkan akses dan keberhasilan

Dasar Kementerian bertujuan memberi peluang pendidikan yang relevan dengan keperluan murid Orang Asli dan Penan. Oleh itu, pada Julai 2012, Kementerian telah melancarkan Pelan 5 Tahun Transformasi Pendidikan Orang Asli yang khusus, bermula pada 2013 hingga 2018, iaitu dalam Gelombang 1 dan 2 Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia. Pelan yang hampir serupa untuk kaum minoriti di Sabah dan Sarawak telah dilancarkan pada April 2013.

Gelombang 1 (2013-2015): Meningkatkan akses dan meletakkan asas untuk pembaharuan seterusnya

Fokus Gelombang 1 bertujuan meningkatkan enrolmen dan kadar kehadiran murid Orang Asli dari sekolah rendah hingga sekolah menengah. Inisiatif utama yang pertama adalah untuk menambah bilangan sekolah K9 daripada dua buah kepada enam buah; diikuti dengan usaha menaik taraf infrastruktur sekolah dan asrama sedia ada serta pembinaan sekolah berasrama yang baharu.

Kedua, Kementerian akan memberi tumpuan kepada pemantapan kurikulum. Usaha ini termasuklah mengemas kini KAP bagi memastikan kandungannya selari dengan kerangka dan prinsip KSSR, serta memperluas kurikulum Pendidikan Asas Vokasional (PAV) di sekolah menengah bagi menawarkan pelbagai pilihan. Kementerian juga akan melaksanakan program KEDAP untuk memberi manfaat kepada komuniti di kawasan pedalaman, terutamanya di Sabah dan Sarawak.

Ketiga, Kementerian akan menambah baik pengambilan, program sokongan, dan latihan guru. Bagi mencapai hasrat ini, Kementerian akan menambah calon daripada kalangan Orang Asli dalam program latihan perguruan serta memperkuuh sumber untuk penyelidikan pendidikan peribumi di kelima-lima Pusat Kecemerlangan Pedagogi Peribumi Kebangsaan. Bagi memberikan lebih sokongan kepada guru dari segi aktiviti pembelajaran di dalam bilik darjah, Kementerian akan menambah bilangan pembantu guru daripada kalangan komuniti Orang Asli. Sarana Pelibatan Ibu Bapa yang dilancarkan di semua sekolah di Malaysia (untuk maklumat lanjut lihat Bab 7 – Struktur Sistem) juga akan mengandungi maklumat khusus untuk guru dan pemimpin sekolah tentang cara bekerja dalam komuniti peribumi dan minoriti.

Akhir sekali, bagi menetapkan garis dasar prestasi dan matlamat yang tepat untuk semua murid kumpulan peribumi dan minoriti lain, Kementerian akan memurnikan proses pengumpulan data murid. Maklumat ini akan digunakan untuk membangunkan strategi murid Kumpulan peribumi dan minoriti lain selain murid Orang Asli atau Penan.

Gelombang 2 (2016-2020): Meningkatkan standard

Gelombang kedua pembaharuan ini akan tertumpu kepada usaha meningkatkan hasil pembelajaran dan standard kurikulum untuk semua kumpulan peribumi dan minoriti lain menggunakan intervensi yang direka khas. Dengan menggunakan data yang diperoleh daripada proses pengurusan data yang ditambah baik, Kementerian akan memberikan sokongan kepada JPN dan PPD untuk merangka program intervensi khusus dan memberikan bantuan mengikut keperluan pelbagai komuniti kumpulan peribumi dan minoriti lain. Dalam Gelombang 2, ini, Kementerian akan mengurangkan bilangan SK Asli yang berada dalam Band 6 dan 7 sehingga sifar, dan memberikan tumpuan semula kepada usaha meningkatkan lagi standard semua SK Asli. Kementerian juga akan menjalankan kajian rintis dan melancar program pendidikan ICT bagi mewujudkan kandungan kurikulum yang interaktif dan relevan dari segi budaya murid peribumi, serta meningkatkan akses kepada bahan pembelajaran berkualiti tinggi untuk murid pedalaman.

Kementerian juga akan mengkaji semula kurikulum KAP bagi memastikan sama ada kurikulum ini perlu diperluas pelaksanaannya dari peringkat rendah hingga ke peringkat menengah rendah, atau dimansuhkan setelah asas literasi dan numerasi dikuasai murid. Sekiranya kurikulum KAP dikekalkan, Kementerian akan mengkaji keperluan untuk pembentukan kertas peperiksaan UPSR khusus yang selaras dengan standard kurikulum KAP.

Gelombang 3 (2021-2025): Meneruskan amalan yang berjaya

Kementerian akan menilai kesan daripada inisiatif yang dijalankan dalam Gelombang 1 dan 2, serta mengenal pasti aspek yang perlu ditambah baik. Amalan yang paling berjaya akan diperluas dan dilaksanakan di seluruh negara.

Pendidikan untuk murid berprestasi tinggi dan pintar cerdas

Usaha membangunkan individu yang paling berbakat menjadi bertambah penting ke arah mencapai matlamat Malaysia menjadi negara maju. Negara di rantau Asia yang setanding dari segi ekonomi seperti Hong Kong, Singapura dan Korea Selatan menggunakan pendidikan murid pintar cerdas sebagai satu daripada pemacu pembangunan modal insan dan inovasi negara. Negara-negara ini menyediakan pendidikan untuk murid pintar cerdas melalui dua langkah. Pertama, kerajaan mengenal pasti murid pintar cerdas melalui ujian aptitud, serta skor prestasi pencapaian Matematik dan lisan. Seterusnya, murid ditempatkan dalam program pintar cerdas khusus di peringkat prasekolah, rendah dan menengah.

Pada masa ini terdapat program yang dijalankan oleh pihak Kerajaan dan swasta di Malaysia bagi memenuhi keperluan murid berprestasi tinggi dan pintar cerdas. Program pendidikan pintar cerdas yang dijalankan oleh pihak Kerajaan seperti PERMATApintar mengadakan Kem Cuti Sekolah, dan siri program pengayaan Sains, Teknologi dan Matematik untuk murid Tahun 3 hingga Tingkatan 3. Terdapat juga sekolah berasrama penuh yang diperuntukkan kepada murid berprestasi cemerlang dari Tingkatan 1 hingga 5. Walau bagaimanapun, dasar berpusat tentang program pintar cerdas ini agak terhad terutama bagi perancangan jangka panjang, pentadbiran, dan penilaian segmen murid pintar cerdas.

Pelan Tindakan: Membangunkan strategi kebangsaan untuk murid pintar cerdas

Gelombang 1 transformasi pendidikan ini akan memberikan tumpuan kepada usaha memahami dengan lebih keperluan murid pintar cerdas dan merangka program yang dapat memenuhi keperluan mereka. Gelombang 2 akan merintis program baru ini manakala dalam Gelombang 3 program ini akan diperluas ke seluruh negara.

Gelombang 1 (2013-2015): Mengenal pasti aspek yang perlu ditambah baik

Dalam masa tiga tahun yang berikut, Kementerian akan menanda aras program dalam negara dengan program pendidikan pintar cerdas terbaik daripada sistem pendidikan negara lain bagi mengenal pasti aspek yang perlu ditambah baik dan menerima pakai amalan terbaik tersebut. Selain itu, Kementerian akan mengadakan perkongsian pintar bersama-sama sektor swasta dan institusi penyelidikan terkemuka bagi membentuk set program khusus untuk murid pintar cerdas dan murid berbakat.

Gelombang 2 (2016-2020): Merintis program pintar cerdas dan berbakat

Dengan menggunakan hasil kajian dan usahasama dalam Gelombang 1, Kementerian akan meneroka dan melaksanakan program untuk murid berpencapaian tinggi (berdasarkan kajian dianggarkan hampir 15% daripada populasi murid) dan program untuk murid pintar cerdas (1% daripada populasi murid):

- Program kurikulum pintas di peringkat menengah akan membolehkan murid berpencapaian tinggi melengkapkan pelajaran menengah dan menduduki peperiksaan SPM dalam masa empat tahun berbanding lima tahun, serta melibatkan diri dalam aktiviti pengayaan, misalnya projek kajian. Murid akan dipilih selepas UPSR dan diuji pada setiap tahun bagi memastikan program ini bermanfaat untuk murid dan tidak menjelaskan perkembangan diri;
- Program kurikulum pintas di peringkat rendah akan membolehkan murid berpencapaian tinggi melengkapkan pelajaran rendah dan menduduki peperiksaan UPSR dalam masa lima tahun berbanding enam tahun, serta melibatkan diri dalam aktiviti pengayaan seperti kerja projek kendiri. Murid akan kerap diuji setiap tahun bagi memastikan program ini bermanfaat untuk murid dan tidak menjelaskan perkembangan diri; dan
- Program murid pintar cerdas dan murid berbakat menyasarkan 1% daripada populasi murid yang pintar cerdas dalam aspek tertentu seperti Matematik, Bahasa, Muzik dan Seni Visual. Murid akan mendapat akses kepada pendidikan khusus dan luwes bagi membolehkan mereka mendapatkan pengajaran daripada pakar, dan pada masa yang sama menjalani persekolahan arus perdana.

Gelombang 3 (2021-2025): Meningkatkan kejayaan

Semasa fasa terakhir Pelan Tindakan ini, Kementerian akan memurnikan rangka kerja program rintis pintar cerdas dan berbakat dan memperluaskannya secara berperingkat ke seluruh negara.

Sekolah anugerah khas

Kementerian mempunyai dua jenis sekolah anugerah khas yang telah diiktiraf atas pencapaian cemerlang.

Sekolah Berprestasi Tinggi (SBT) diperkenalkan pada 2010 di bawah Bidang Keberhasilan Utama Negara (NKRA) bagi mengiktiraf sekolah terbaik di Malaysia. SBT secara tekal menghasilkan murid yang cemerlang dalam bidang akademik dan bukan akademik, mempunyai perwatakan yang dikagumi dan berupaya bersaing pada peringkat antarabangsa. Sekolah ini dipilih melalui proses pemilihan yang ketat, berdasarkan dua kategori: (i) pencapaian akademik; dan (ii) prestasi kurikulum. Sehingga kini, terdapat 91 SBT. Sebagai menghargai pencapaian mereka, setiap SBT menerima peruntukan sebanyak RM700,000 pada tahun pertama, RM500,000 pada tahun kedua dan RM300,000 setiap tahun berikutnya bagi melaksanakan program peningkatan mengikut pilihan masing-masing. Sekolah ini mempunyai lebih kelonggaran operasi tentang hal-hal khusus berkaitan pengambilan murid, pengurusan kewangan, dan pengurusan sumber manusia.

Sekolah Kluster merupakan sekolah yang memperkenalkan inovasi dan kecemerlangan dalam bidang kebitaran. Sekolah ini diperkenalkan pada 2007 sebagai model untuk sekolah lain dalam sistem dan merangkumi bidang pengkhususan yang luas seperti seni dan muzik, atau sains dan teknologi. Seperti SBT, sekolah perlu memohon untuk dipertimbangkan sebagai Sekolah Kluster Kecemerlangan. Sekolah ini mempunyai kelonggaran dalam perbelanjaan kewangan bagi membangunkan bidang kebitaran dan boleh memilih sehingga 10% enrolmen murid setiap tahun. Sehingga kini terdapat sebanyak 170 Sekolah Kluster dalam sistem.

PECUTAN PENINGKATAN SEKOLAH

Kementerian akan memastikan JPN dan PPD diperkuuh dan ditumpukan semula dalam usaha menyokong pembelajaran murid dan meningkatkan pencapaian keseluruhan sekolah. Langkah yang akan diambil termasuk:

- Meningkatkan amalan menyediakan sokongan yang terbeza kepada sekolah berdasarkan pencapaian band;
- Memperkasa dan mengupaya JPN dan PPD dalam usaha menyesuaikan intervensi dengan mengambil kira konteks khusus setiap sekolah; dan
- Menjadikan JPN dan PPD lebih bertanggungjawab dan berkewajipan tentang prestasi keseluruhan sekolah.

Penyediaan pengalaman pembelajaran secara tekal untuk semua murid Malaysia bermaksud memastikan bahawa di semua 10,000 sekolah, kurikulum yang diajar adalah cerminan sebenar hasrat kurikulum bertulis, murid menerima pengajaran Bahasa Malaysia dan Bahasa Inggeris daripada guru yang mahir, semua guru mengajar pada standard pengajaran yang tinggi, dan program ditawarkan bagi memenuhi kumpulan berkeperluan khusus. Usaha mencapai maksud ini memerlukan bukan sahaja dasar yang dirancang dengan rapi, tetapi juga sokongan yang dirangka khusus mengikut keperluan setiap sekolah dan tumpuan bersepada dalam peningkatan sekolah pada setiap peringkat pentadbiran, dari Kementerian di Putrajaya kepada semua 138 PPD di seluruh negara

Antara usaha terkini yang dilancarkan oleh Kementerian bagi meningkatkan prestasi sekolah ialah Program Peningkatan Sekolah (SIP) di bawah inisiatif NKRA yang dilancarkan pada 2010. SIP menyediakan sokongan bersasaran kepada sekolah dalam Band 6 dan 7, melalui pembimbing pengetua/guru besar, dan guru serta peningkatan pemantauan oleh PPD. Sokongan terancang lain yang diusahakan termasuklah penyediaan Anugerah Khas; Sekolah Berprestasi Tinggi dan Sekolah Kluster untuk sekolah yang telah diiktiraf atas pencapaian cemerlang.

Kejayaan langkah ini dalam meningkatkan hasil pembelajaran murid berbeza secara signifikan antara negeri. Seperti yang ditunjukkan dalam Ekshibit 3-22, negeri yang mendapat keputusan terbaik, iaitu Wilayah Persekutuan Putrajaya mempunyai purata skor GPS 33% lebih tinggi daripada negeri yang mendapat keputusan terendah, iaitu Sabah. Begitu juga pada peringkat SPM, varians adalah besar. Varians ini wujud di peringkat daerah dalam negeri. Sebagai contoh, di Kelantan dan Sarawak skor purata komposit berbeza dari 49% hingga 75% berbanding negeri Johor dan Terengganu yang variansnya adalah lebih kecil (Ekshibit 4-11).

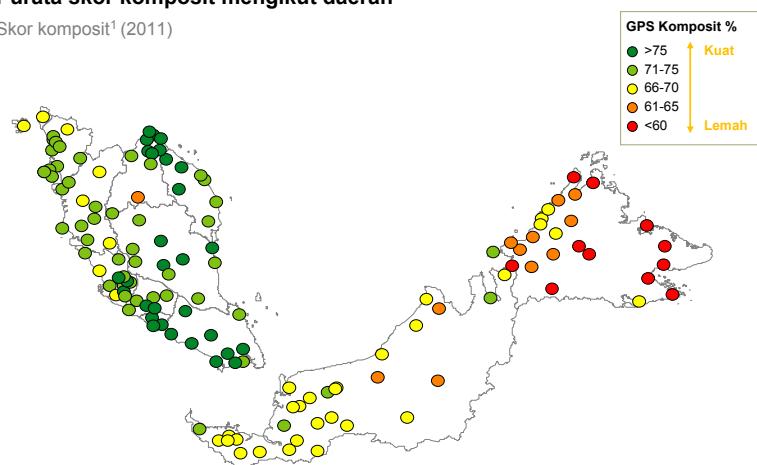
Perbezaan taraf ekonomi atau status bandar/luar bandar sahaja tidak mencukupi bagi menjelaskan perbezaan dalam pencapaian. Sebagai contoh, Selangor dan Pulau Pinang yang mempunyai pendapatan isi rumah tertinggi di Malaysia hanya menunjukkan pencapaian

sederhana dengan varian yang signifikan antara daerah. Sebagai perbandingan, Johor yang mempunyai pendapatan isi rumah yang sederhana, berada pada kedudukan tiga teratas dan menunjukkan antara varians yang terkecil dalam pencapaian murid UPSR.

EKSHIBIT 4-11

Purata skor komposit mengikut daerah

Skor komposit¹ (2011)

1 Berdasarkan purata skor komposit semua sekolah rendah dalam setiap PPD
NOTA: Purata skor komposit dibundarkan kepada nombor bulat terdekat

SUMBER: Bidang Keberhasilan Utama Negara (NKRA)

Varians dalam pencapaian menunjukkan bahawa melalui disiplin dan kemahiran pentadbiran semata-mata, beberapa negeri dan daerah telah berjaya mendorong peningkatan ketara meningkatkan pencapaian di semua sekolah dan mengekalkan jurang pencapaian yang kecil antara sekolah berprestasi tinggi dengan sekolah berprestasi rendah. Pengalaman pembelajaran murid yang berjaya dihasilkan oleh pentadbiran ini perlu ditingkatkan daripada beberapa kelompok sekolah kepada semua sekolah dalam sistem. Sistem sekolah berprestasi tinggi telah memperakui bahawa satu-satunya cara untuk mencapai kejayaan ini adalah dengan mewujudkan lapisan pertengahan yang mantap, iaitu lapisan pengurusan antara Kementerian dengan sekolah. Bagi Malaysia, hal ini bermakna JPN dan PPD perlu diupaya.

Pelan Tindakan : Mempercepatkan peningkatan sekolah melalui negeri dan daerah

Analisis terhadap 20 sistem sekolah terbaik termasuk Singapura, Korea Selatan dan United Kingdom menunjukkan bahawa kejayaan transformasi pendidikan dipacu oleh perubahan melalui lapisan pertengahan yang berkesan, iaitu lapisan pengurusan antara Kementerian dengan sekolah. Kisah kejayaan negeri seperti Johor dan Terengganu turut menunjukkan bahawa amalan pengurusan negeri dan daerah yang baik menjadi kunci dalam mewujudkan impak yang meluas (rujuk muka surat 4-28, kajian kes Johor untuk contoh amalan yang berkesan).

Gelombang 1 (2013 - 2015): Mentransformasi kepimpinan negeri dan daerah

Pentadbiran pendidikan peringkat negeri dan daerah yang memandu kejayaan sekolah memberikan gambaran kepada Kementerian tentang apa yang diperlukan oleh daerah untuk berjaya. Berbekalkan maklumat baharu ini, Kementerian telah membangunkan program transformasi negeri dan daerah (Program Transformasi Daerah) bagi membolehkan semua negeri dan daerah meningkatkan prestasi sekolah dengan ketara. Menjelang 2015, program ini bermatlamat mengurangkan bilangan sekolah Band 7 kepada sifar, merapatkan jurang antara bandar dengan luar bandar sebanyak 25% dan meningkatkan kehadiran murid sehingga 95%.

Memperkasa kepimpinan tempatan

Kementerian akan memindahkan tanggungjawabnya yang melibatkan sekolah kepada PPD untuk membolehkan Kementerian dan JPN memainkan peranan yang lebih strategik. Pegawai di peringkat Kementerian akan mengurangkan pelibatan secara langsung dengan sekolah dan memberikan tumpuan kepada penyediaan dasar dan strategi di samping menyediakan perkhidmatan berpusat seperti pengumpulan data serta pembangunan kurikulum dan penilaian.

Begitu juga dengan peranan JPN yang akan memberikan tumpuan kepada usaha menyokong PPD dalam melaksanakan tanggungjawab baharu dan mengurangkan pelibatan secara terus dengan sekolah. JPN akan bertanggungjawab menentukan sasaran daerah, mengurus prestasi PPD, memudahkan kerjasama antara daerah, dan memperuntukkan sumber kepada daerah yang sangat memerlukan.

PPD akan menjadi barisan hadapan dan menyokong peningkatan prestasi sekolah. Malah, PPD akan terlibat secara langsung dengan sekolah secara tetap bagi melatih, membimbing, dan memantau prestasi. Peluasan peranan ini melibatkan:

- Menetapkan sasaran untuk setiap sekolah;
- Menyediakan bimbingan untuk guru dan pengetua/guru besar melalui program bimbingan guru iaitu Pembimbing Pakar Peningkatan Sekolah (SISC+) dan program bimbingan pengetua/guru besar iaitu Rakan Peningkatan Sekolah (SIPartner+);
- Memantau dan menggunakan data untuk memaklumkan aktiviti penambahbaikan sekolah;
- Memastikan pengetua/guru besar dan guru bertanggungjawab terhadap prestasi masing-masing dan mengadakan dialog prestasi;
- Mewujudkan kerjasama antara sekolah, contohnya, melalui perkongsian amalan terbaik; dan
- Menyasarkan pemberian sumber kepada sekolah yang paling memerlukannya.

Sekolah Luar Bandar

Seperti yang dibincangkan dalam bab terdahulu, Kementerian telah lama berlitzam untuk mengurangkan ketaksaksamaan dalam keberhasilan pendidikan antara sekolah bandar dengan sekolah luar bandar. Walaupun kemajuan telah jelas dicapai dalam beberapa dekad yang lepas, Kementerian berhasrat mengecilkan jurang pencapaian antara sekolah bandar dengan sekolah luar bandar sehingga 50% menjelang 2020.

Untuk tujuan itu, Kementerian akan menimbulkan dengan teliti perbezaan konteks antara sekolah bandar dengan sekolah luar bandar dan kesannya terhadap pelaksanaan semua inisiatif yang dirancang dalam Pelan ini. Selain itu, empat inisiatif yang direncanakan dijangka dapat memberi manfaat khusus kepada sekolah luar bandar:

Menaik taraf infrastruktur sekolah: Kementerian telah mewujudkan garis asas dan keperluan infrastruktur asas dalam usaha mewujudkan persekitaran pembelajaran yang kondusif di sekolah. Kementerian akan melaksanakan usaha naik taraf infrastruktur secara berperingkat, bermula dengan sekolah luar bandar di Sabah dan Sarawak.

Mentransformasi sekolah berenrolmen rendah atau SKM: Sebahagian besar SKM terletak di kawasan luar bandar dan pedalaman. Sekolah ini akan mendapat manfaat daripada Sarana Peningkatan Sekolah baharu yang dirangka berdasarkan cabaran unik yang dihadapi oleh SKM; dan pengenalan inovasi ICT seperti pembelajaran jarak jauh dan pelbagai mod. Guru di sekolah ini juga akan dilatih untuk mengajar kelas pelbagai gred.

Meningkatkan kualiti guru dan pemimpin sekolah: Kementerian akan menempatkan pembimbing guru dan pengetua/guru besar (SISC+ dan SIPartners+) di sekolah dalam Band 5, 6 dan 7, yang kebanyakannya adalah sekolah luar bandar. Kementerian juga sedang mengkaji kaedah bagi menggalakkan lebih ramai guru dan pengetua/guru besar berprestasi tinggi berkhidmat di sekolah luar bandar.

Menyediakan peruntukan kewangan yang saksama: Kementerian akan menggunakan pendekatan berdasarkan keperluan dalam pemberian peruntukan kewangan. Melalui pendekatan ini, sekolah yang menghadapi lebih cabaran dalam memenuhi aspirasi sistem yang digariskan dalam Pelan ini akan diberi lebih bantuan. Dalam kes sekolah luar bandar, lebih peruntukan diperlukan untuk membina asrama, menyediakan perkhidmatan pengangkutan, atau mengadakan aktiviti pengayaan di luar waktu sekolah.

Menetapkan sistem bagi mencapai matlamat yang sama

Kementerian telah menetapkan satu set Petunjuk Prestasi Utama (KPI) berdasarkan matlamat sistem yang berteraskan akses, kualiti, ekuiti, perpaduan dan kecekapan. KPI ini disebarluaskan ke peringkat bawah dari Kementerian hingga ke sekolah bagi memastikan matlamat keseluruhan sistem adalah tekal dan terselaras. Pengesahan pencapaian berdasarkan KPI ini akan dijalankan secara tahunan bermula dari peringkat kebangsaan, di setiap JPN, PPD dan sekolah.

Di setiap negeri, PPD akan disenaraikan mengikut pencapaian berdasarkan KPI ini bagi membantu JPN mengenal pasti daerah yang memerlukan lebih sokongan, dan faktor yang menyebabkan prestasi mereka lemah. Amalan yang sama juga akan dijalankan di setiap daerah. Dalam hal ini, PPD dapat menggunakan band pencapaian NKRA dan pencapaian sekolah berbanding KPI ini untuk agihan sumber kepada sekolah yang paling memerlukannya. Pada akhir setiap tahun, lima PPD yang mempunyai peningkatan prestasi tertinggi di seluruh negara akan diberi pengiktirafan atas kesungguhan masing-masing.

Set KPI yang baharu ini dirintis di Sabah dan Kedah bermula Januari 2013, dan akan dilaksanakan di seluruh negara menjelang akhir 2013. Kementerian akan terus memantau keberkesanannya dalam

membantu proses peningkatan sekolah dan membuat pengubahsuaian yang diperlukan. Kementerian juga akan mengkaji semula kaedah pengiraan band pencapaian NKRA yang digunakan sekarang bagi memastikan keperluan seterusnya untuk penambahan.

Memberi sokongan kepada organisasi yang paling memerlukan

Pihak PPD akan mewujudkan dasar pengurusan berpusat bagi membangunkan satu sistem intervensi yang menjurus kepada konteks tertentu di sekolah. Pihak JPN akan menyedia sumber dan sokongan yang diperlukan bagi melaksanakan inisiatif ini. Antara isu yang akan dapat diselesaikan melalui kaedah yang lebih luwes ini ialah kehadiran murid. Masalah kehadiran murid biasanya berpunca daripada pelbagai faktor, seperti kurang akses ke sekolah, sikap negatif ibu bapa, atau persekitaran sekolah yang tidak menarik boleh mengurangkan kehadiran murid. Untuk lebih berkesan, strategi yang dilaksanakan perlu sesuai dengan punca masalah yang berbeza. Contohnya, menyediakan pengangkutan di tempat yang kurang akses ke sekolah; lawatan guru ke rumah bagi menjelaskan kepada ibu bapa yang mungkin tidak memahami kepentingan pendidikan; dan menyediakan kawasan persekitaran yang ceria bagi menjadikan sekolah lebih menarik. Dalam keadaan ini, PPD adalah organisasi yang paling sesuai bagi menentukan tindakan yang terbaik dan patut diberikan kebebasan dan sumber untuk berbuat demikian.

Apakah amalan yang benar-benar membawa perubahan kepada keberhasilan murid?

Kementerian mendapati bahawa terdapat banyak persamaan amalan bagi sekolah yang meningkat dengan cepat dan sekolah berprestasi baik. Sebaliknya, terdapat perbezaan ketara antara amalan sekolah tersebut dengan sekolah berprestasi rendah.

Sekolah berprestasi rendah umumnya bergelut dengan bilangan program yang boleh dilaksanakan dan melaporkan bahawa mereka tertekan dan terbebani. Sebaliknya, sekolah yang mencatatkan peningkatan pantas atau sekolah berprestasi baik, pemimpin sekolahnya mempunyai pemahaman yang kukuh tentang perkara penting untuk sekolah dan bertindak tegas dengan menumpukan guru dan komuniti sekolah kepada amalan utama yang perlu dilaksanakan. Hal ini menggambarkan peranan penting yang dimainkan oleh pemimpin sekolah dalam mencapai prestasi sekolah.

Apakah amalan yang dilakukan oleh sekolah yang meningkat dengan cepat atau sekolah berprestasi baik yang membawa perubahan?

1. Melindungi dan memanjangkan masa pengajaran dan pembelajaran:

Sekolah berprestasi baik mengehadkan aktiviti yang mengganggu jadual waktu biasa. Sebagai contoh, guru tidak diarahkan meninggalkan kelas untuk bermesyuarat, menghendaki semua guru mencari guru ganti sekiranya perlu menghadiri mesyuarat atau latihan, dan dalam hal tertentu memanjangkan masa pengajaran dan pembelajaran melalui kelas pemulihan selepas waktu sekolah untuk murid yang lemah. Malah, sebuah sekolah di Sabah, iaitu SK Babagon Toki telah mengadakan pondok pembelajaran yang dikendalikan oleh guru pada waktu rehat setiap hari. Murid yang mengunjungi pondok ini dan melengkapkan aktiviti pembelajaran yang menyeronokkan akan menerima "bintang", dan pada akhir setiap bulan, murid yang menerima "bintang" terbanyak akan diberikan hadiah.

2. Memperhebat sokongan kepada guru: Antara amalan terbaik ialah menyediakan sokongan tambahan kepada guru baharu, contohnya melalui pengajaran bersama guru yang lebih berpengalaman, menyediakan slot dalam jadual waktu mingguan bagi guru menghabiskan masa dalam bengkel membina rancangan pengajaran, dan melantik mentor dalam kalangan guru berpengalaman bagi membimbing dan mendapatkan maklum balas berterusan. Sekolah berprestasi baik juga cenderung meningkatkan

pencerapan di dalam bilik darjah lebih daripada bilangan minimum dua kali setahun yang ditetapkan.

3. Menyesuaikan sokongan dengan keperluan murid: Sekolah berprestasi baik turut menyesuaikan bantuan yang disediakan kepada murid, terutama kepada murid yang lemah. Sebagai contoh, semua sekolah di Johor dikehendaki mengelompokkan murid kepada tiga kategori: lemah, sederhana dan baik. Bagi setiap kategori, guru akan membezakan kedalaman sukanan pelajaran yang diajar (JPN telah mengenal pasti sukanan pelajaran minimum yang mencukupi untuk murid lemah), tahap kesukaran latihan, dan juga saiz kelas (murid lemah diletakkan dalam kelas yang lebih kecil supaya guru boleh memberikan lebih banyak tumpuan). Malah terdapat sebuah sekolah di Sabah yang menempatkan murid mengikut mata pelajaran supaya dapat diajar pada tahap yang paling sesuai dengan keperluan masing-masing.

4. Menggunakan data secara giat: Di Johor dan Terengganu, sistem pengesahan data peperiksaan digunakan secara meluas di peringkat sekolah bagi membuat perubahan dalam amalan pengajaran. Dalam beberapa hari selepas setiap pentaksiran, guru dapat mengenal pasti kumpulan murid yang berada di ambang gred khususnya mereka yang hampir lulus atau murid lain yang hampir mencapai gred A. Analisis ini selanjutnya disokong melalui analisis item, yang menilai jawapan murid dengan mendalam bagi mengenal pasti jenis, skop, dan tahap kesukaran soalan yang menimbulkan masalah kepada murid. Murid akan diajar dan diberi latihan bagi membantu mereka mengatasi kelemahan dalam topik berkenaan.

5. Mempergiat pelibatan ibu bapa, komuniti dan murid: Sekolah berprestasi baik sering melibatkan ibu bapa, murid dan komuniti sebagai rakan pembelajaran. Pelibatan ini amat penting dalam memberi tumpuan kepada sumbangan yang dapat diberikan oleh setiap pihak bagi meningkatkan hasil pembelajaran. Sebagai contoh, beberapa sekolah menyediakan garis panduan yang jelas kepada ibu bapa tentang perkara yang boleh dilakukan bagi membantu anak mereka: menyemak kerja rumah setiap hari, memastikan anak mengulang kaji sekurang-kurangnya sejam sehari dan sebagainya. Sekolah lain pula melibatkan ibu bapa dan murid dalam perbincangan bagi menetapkan sasaran murid bagi satu-satu tahun, dan mendapatkan aku janji mereka sebagai komitmen untuk mencapai sasaran tersebut.

Amalan Terbaik Johor – Mengenal Pasti Perkara yang Betul dan Melakukannya dengan Baik

Johor merupakan satu daripada negeri yang mempunyai prestasi terbaik bagi sekolah rendah di Malaysia. Pada 2010 Johor menduduki tempat kedua selepas Wilayah Persekutuan Putrajaya dalam peperiksaan UPSR. Walaupun Johor tidak dapat mengekalkan kedudukan ini pada 2011, perbezaan dengan negeri yang mengatasi Johor hanya 0.3 hingga 2.0 mata peratus. Johor terus mempunyai antara varians terendah dalam prestasi murid UPSR merentas PPD. Kejayaan Johor melonjakkan pencapaian dari tempat lima terbawah ke dalam kelompok negeri teratas dalam tempoh hanya lima tahun amat mengagumkan.

Kejayaan Johor boleh dianggap sebagai hasil kekuatan pemimpin di JPN dan PPD, terutama kekuatan ketiga-tiga Pengarah Jabatan Pelajaran Negeri yang berturut-turut memacu program transformasinya.

1. Visi jelas yang dikongsi: Pada peringkat awal program transformasi pendidikan Johor, pemimpin JPN bersama-sama dengan PPD merancang dan merangka visi “Johor Top 5”. Visi ini mudah difahami dan dijangka dapat dilaksanakan dengan baik (memandangkan Johor berada pada kedudukan lima terbawah dalam peperiksaan awam). Lima tahun kemudian, kejayaan yang dikecapi oleh Johor ini menjadi sebutan dalam kalangan pegawai, pemimpin sekolah, guru dan juga ibu bapa. Tanpa diminta, mereka akan menyatakan dengan jelas apa yang negeri cuba usahakan bagi mencapai matlamat.

2. Memberi keutamaan kepada program yang memfokus kepada keberhasilan akademik: Pada peringkat awal pelaksanaan strategi “Johor Top 5”, terdapat tekanan daripada pihak berkepentingan – dari dalam dan luar JPN – untuk meluaskan tumpuannya. Walau bagaimanapun pemimpin JPN bertegas bahawa sekolah tidak boleh mengejar segala-galanya, dan dengan memberikan tumpuan kepada peningkatan pencapaian akademik, isu lain seperti disiplin juga dapat ditangani secara langsung. Komitmen JPN bagi menjayakan program ini dengan memberi tumpuan kepada keutamaan tertentu sahaja menjadi mercu tanda kejayaan pendidikan negeri Johor.

3. Budaya prestasi tinggi bertunjangkan data: Johor mula menggunakan sistem pelaporan pencapaian secara dalam talian (Kiraan Kepala) pada 2006 yang mengesan data murid. Keputusan peperiksaan murid direkodkan (termasuk soalan bagi setiap mata pelajaran) untuk setiap peperiksaan peringkat negeri dan kebangsaan. Pada peringkat sekolah, pengetua/guru besar akan mengadakan perbincangan bersama-sama guru mengenai pencapaian murid untuk mengenal pasti sebab kejayaan atau kegagalan murid mencapai sasaran yang ditetapkan. Apa yang penting, tumpuannya adalah tentang mengenal pasti tindakan pemulihan yang sesuai sebagai sokongan kepada murid (contohnya: kelas tambahan selepas waktu sekolah). Dialog mengenai prestasi murid ini diadakan juga antara PPD dan pemimpin sekolah, serta Pengarah JPN dan PPD. Kedudukan pencapaian murid disampaikan kepada semua PPD dan sekolah tepat pada masanya.

4. Pembangunan profesional berfasa yang menyasarkan pemimpin daerah dan sekolah: Selaras dengan pelaksanaan sistem Kiraan Kepala, JPN juga melaksanakan program peningkatan profesional yang berterusan untuk pengetua/guru besar, penolong kanan dan pegawai PPD. Program bermula dengan atas kepimpinan instruksional supaya mereka dipersiapkan bagi mencari penyelesaian untuk cabaran yang dikenal pasti melalui data Kiraan Kepala. Pihak JPN terus memberikan tumpuan kepada kepimpinan instruksional dalam program peningkatan profesional, untuk tempoh dua hingga tiga tahun, sehingga semua pemimpin sekolah dan daerah menguasai aspek kepimpinan ini sebelum melaksanakan program baharu untuk perubahan kepimpinan.

5. Menggariskan standard minimum amalan terbaik: Pihak JPN menggariskan beberapa program bagi memastikan keseragaman dalam melaksanakan amalan terbaik ini. Program yang dijalankan termasuklah: i) Pelan J, yang menetapkan bilangan dan tahap kesukaran soalan kerja rumah untuk setiap mata pelajaran, yang dibezakan mengikut tahap kebolehan murid, dan ii) Sukatan pelajaran minimum yang dapat digunakan oleh guru untuk murid yang prestasi akademiknya rendah.

6. Intervensi berbeza berdasarkan pencapaian: Program “Johor Top 5” mengkategorikan murid mengikut aliran dan memberikan latih tubi mengikut kebolehan. Amalan ini dijalankan bukan sahaja di peringkat sekolah, tetapi juga di peringkat sistem, iaitu sekolah diklusterkan mengikut band dan menerima bantuan daripada PPD dan JPN berdasarkan keperluan sekolah tersebut. Sebagai contoh, sekolah Band 4 dan 5 diberi latihan bagi meningkatkan amalan pengajaran dan pembelajaran, manakala sekolah Band 3 diberi latihan untuk meningkatkan pengurusan sekolah. Bagi setiap sekolah, pihak pengurusan diminta untuk mengenal pasti tiga tahap kebolehan murid – baik, sederhana dan lemah, dan masing-masing dinamakan Bintang, Sinar dan Harapan. Setiap kumpulan diberikan program berbeza, termasuk pendekatan pengajaran dan pembelajaran di dalam bilik darjah, perhatian khusus yang diberikan kepada murid, atau mengikut banyaknya dan kadar latih tubi yang diberikan kepada murid. PPD mengambil sekolah angkat dan memberi tumpuan yang lebih kepada sekolah berprestasi rendah.

Pegawai JPN menyatakan bahawa sistem yang diamalkan ini bukanlah sesuatu yang baharu atau sukar untuk dilaksanakan. Perbezaan negeri ini dengan negeri lain adalah tentang cara setiap amalan ini dijalankan dengan rapi dan teratur, diikuti dengan tindakan susulan. Penekanan sistem ini diberikan kepada budaya pencapaian yang berteraskan data dan bukti yang jelas, pemahaman yang kukuh tentang konsep intervensi yang berbeza berteraskan tahap kebolehan murid, dan kerjasama yang erat dalam kalangan daerah, sekolah dan guru bagi membantu pihak yang lemah.

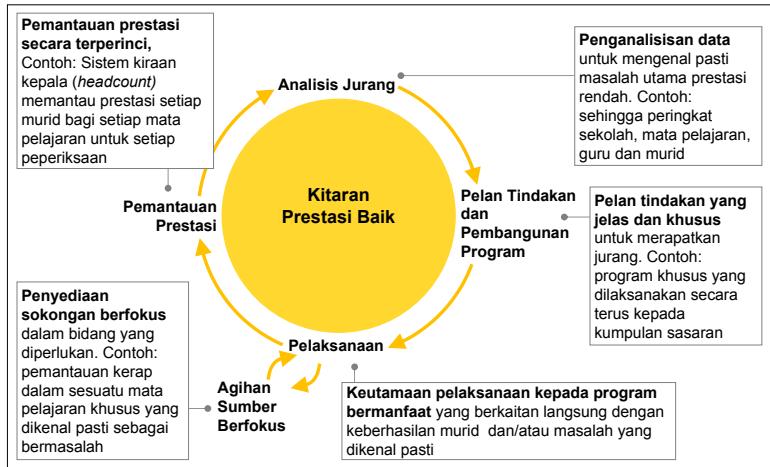
Memantau, menyelesaikan masalah dan mengambil tindakan

Kementerian, JPN, PPD, pemimpin sekolah, dan guru akan mengadakan sesi dialog prestasi secara berkala bagi memastikan sekolah, daerah dan negeri berada pada landasan yang betul untuk mencapai sasaran yang ditetapkan. Dialog ini bercirikan penggunaan data prestasi terperinci bagi mengenal pasti kekuatan dan kelemahan, diikuti dengan semakan semula pelan pelaksanaan dengan segera bagi memastikan isu diselesaikan. Dialog prestasi ini dijangka diadakan sekurang-kurangnya dua kali setahun (Ekshibit 4-12).

EKSHIBIT 4-12

Kitaran Dialog Prestasi

Berdasarkan contoh amalan terbaik: Johor

Gelombang 2 (2016 - 2020): Meningkatkan keluwesan operasi untuk JPN, PPD, dan sekolah

Setelah keupayaan pengurusan JPN dan PPD diperkasa dan jumlah sekolah dalam kategori Band 6 dan 7 dikurangkan dengan ketara, Kementerian akan mengkaji cara memberikan lebih kebebasan kepada kepimpinan JPN, PPD, dan sekolah. Di peringkat JPN dan PPD, Kementerian akan mengkaji cara memberikan organisasi ini keluwesan operasi dari segi peruntukan perbelanjaan dan penempatan sumber manusia. Selaras dengan pelaksanaan KSSR dan KSSM, Kementerian akan mengubah peraturan sedia ada bagi memberikan lebih keluwesan kepada pihak sekolah dari segi penjadualan kurikulum, selagi sekolah dapat mencapai standard pembelajaran dan kandungan yang dihasratkan.

Gelombang 3 (2021 - 2025): Meluaskan hak membuat keputusan

Berdasarkan apa yang dipelajari dalam Gelombang 1 dan Gelombang 2, Kementerian akan terus menilai semula hak membuat keputusan yang diberikan kepada JPN, PPD, dan sekolah. Apa yang dihasratkan ialah, pada fasa ini, kebanyakan sekolah, jika tidak semua, bersedia memikul autonomi dan melaksanakan pengurusan berdasarkan sekolah yang lebih luas. Selain itu, Kementerian akan memperkenalkan infrastruktur baharu yang dapat membantu pembelajaran kendiri di peringkat sekolah dan murid. Langkah ini termasuklah memperkenalkan kemudahan sidang video bagi memudahkan program berkembar dengan sekolah di negara lain, pemberian komputer tablet bagi mengurangkan kebergantungan murid pada buku teks, dan akses kepada jaringan internet yang lebih pantas. (Untuk maklumat selanjutnya lihat Bab 6 – Transformasi Kementerian).

Kementerian kini berada di titik permulaan perjalanan bagi membangunkan sistem pendidikan yang mampu melahirkan rakyat Malaysia yang berdaya saing dalam dunia globalisasi abad ke-21. Usaha ini memerlukan pertimbangan semula tentang pengertian pembelajaran murid, dan penjelasan semula tentang jenis kemahiran yang perlu diterapkan pada murid. Dalam usaha untuk benar-benar mentransformasi pembelajaran murid, perubahan perlu dilakukan di setiap peringkat – Kementerian, JPN, PPD, sekolah, pemimpin sekolah dan guru.

Pada peringkat awal program transformasi, Kementerian akan memfokuskan usaha mengukuhkan asas sedia ada serta memastikan inisiatif yang dijalankan pada peringkat awal berhasil. Sistem pendidikan di Malaysia perlu berkembang daripada pendekatan “satu untuk semua”, kepada penyelesaian spesifik mengikut konteks dalam usaha mencapai kejayaan. Selaras dengan penambahbaikan sistem pendidikan, Kementerian akan melaksanakan lebih banyak transformasi struktur kurikulum dan pentaksiran, dan memberikan lebih keluwesan operasi kepada JPN, PPD dan sekolah.